

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

До 200-річчя
Т. Шевченка

Архітектор
подарував
рідному
селу
Кобзаря

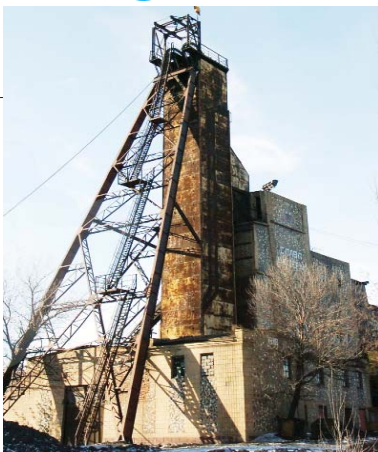
► СТОР. 7

Ситуація

Урятувати шахту
від закриття

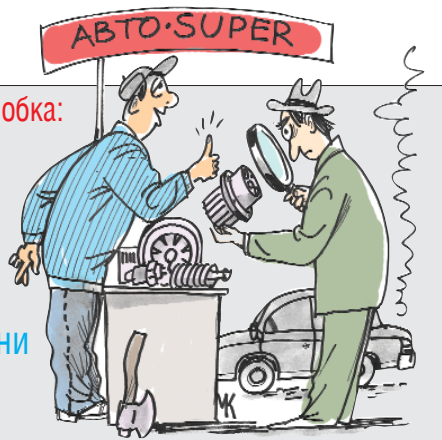
► СТОР. 9

Оригінал – підробка:
вічний бій

Обираємо
якісні
автозапчастини

► СТОР. 12

№ 205 (5955)

П'ЯТНИЦЯ, 24 ЖОВТНЯ 2014 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Парламенту
потрібна стабільна
більшість,
яка зможе
приймати
відповідальні
рішення

Голова Верховної Ради України Олександр Турчинов сподівається, що новообраний парламент працюватиме краще і в ньому буде сформовано потужну, патріотичну, демократичну більшість. Про це він заявив в інтерв'ю ЗМІ.

► СТОР. 2

ВИБОРИ-2014

Ніхто
не погодився
продати
власний вибір

«Ярмарок підкупу» виборців провели у Львові представники громадських організацій. На проспекті Свободи до городян підходили молоді люди й просили продати свій голос на виборах, пропонуючи широкий вибір: комусь давали продукти, комусь гроші, а декому навіть хотіли відремонтувати дорогу. Ніхто, до кого зверталися активісти, не погодився продати свій вибір.

► СТОР. 3

Святий обов'язок — землю свою захистити

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

У районі Пісок і Первомайського, сіл поблизу Донецька, 22 жовтня справді зафіксовано спад артилерійського «ентузіазму» супротивника. Хоча зовсім розслабитися бійцям із 30-ї бригади він не дозволив. Підозру у наших вояків викликає «зеленка» — лісопосадка неподалік позицій одного з підрозділів бригади. Звідти напередодні відкривали вогонь, тому танк чи, як ніжно називають військові, «танчик» готовий у будь-яку хвилину відповісти на «палке привітання» ворога.

Готовність виявилася не зайвою. Втім, зайвим тут буває лише одне — наївне сподівання, що терористичні банди з «ДНР» та російські окупанти слухняно дотримуватимуться режиму артилерійської тиші. Це правило підтверджує потужний вибух — луна від нього докочується до Карлівки. Військові на блокпосту кажуть, що «бабахнуло» десь у районі Пісок чи Донецького аеропорту...

► СТОР. 8

ПОДІЇ

Саміт майбутнього вугільної галузі

Учора у Брюсселі розпочався дводенний саміт країн Європейського Союзу. У порядку денному — обговорення ситуації в Україні та можливість зміни режиму санкцій щодо РФ. Однак прийняття практичних рішень стосовно цього не планується. Цього разу українське питання, за словами експертів, не в пріоритеті. Хоча в телефонній розмові з Президентом України Петром Порошенко президент Єврокомісії Жозе-Мануель Баррозу пообіцяв: позиція Європейської ради щодо мирного врегулювання ситуації на Донбасі таки буде висвітлена у заключних висновках. Та все ж посилену увагу глави держав і урядів країн-членів ЄС під час засідання Європейської ради приділять питанням боротьби зі зміною клімату та активізації зусиль із приборкання епідемії лихоманки Ебола. А пріоритет номер один — питання енергоефективності та зниження рівня залежності в галузі енергетики, насамперед йдеться про постачання газу з Росії.

► СТОР. 11

ОБСЄ: місію на рубежі продовжено, безпілотники протестовано

Перші два безпілотні літальні апарати ОБСЄ злетіли в небо неподалік Маріуполя. Щоправда, вчорашній «заліт» став лише демонстрацією можливостей. Та надалі безпілотники контролюватимуть дотримання перемир'я на Донбасі в робочому режимі.

Перед тим у Відні під час засідання постійної ради ОБСЄ було вирішено продовжити ще на один місяць діяльність їхньої місії спостерігачів на російсько-українських пунктах пропуску через кордон «Донецьк» та «Гукове». Напередодні голосування українська сторона виступила із закликом розширити спостережну місію ОБСЄ на рубежах нашої країни. Мовляв, присутність спостерігачів ОБСЄ лише на двох пунктах пропуску має невисоку цінність. Але Росія цю ініціативу заблокувала.

НАРЕШТІ!

Є і світло, й Інтернет

Електроенергію отримав один з найбільш потерпілих від бойових дій Станично-Луганський район, який сьогодні контролює українська влада. Світла в місцевих мешканців не було з третього серпня. Довгий час відновити пошкоджені лінії було неможливо — ремонтні бригади неодноразово потрапляли під обстріли бойовиків. «Оскільки від бойових дій страждає й мирне населення, яке залишилося без світла, а без нього неможливо постачати централізовану воду й тепло, ми почали шукати будь-які можливості для ремонту ЛЕП», — розповів голова Луганської ОДА Геннадій Москаль.

Після проведення тривалих неформальних переговорів з керівництвом «ЛНР» ремонтні бригади були допущені на буферну територію. При цьому Г. Москаль виступив гарантом відсутності збройних зіткнень. Протягом дня відновили електропостачання на двох проміжках між високовольтними лініями електропередач. «Зараз у Станиці є світло, Інтернет, мобільний зв'язок», — повідомляють місцеві мешканці. Про це інформує наш власкор Алла АНТИПОВА.

Україна почала використовувати газ з підземних сховищ — УНН

Парламенту потрібна стабільна більшість, яка зможе приймати відповідальні рішення

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Архітектура нової Верховної Ради

«Я дуже хочу сподіватися, що новообраний парламент працюватиме краще, ніж працював парламент сьомого скликання», — сказав О. Турчинов в інтерв'ю «Телеканалу новин «24».

Нагадавши, що у Верховній Раді нинішнього скликання «дуже важка історія», глава парламенту зазначив: «Після перемоги Майдану, руйнації режиму Януковича фактично ми змогли сформувати нову більшість, і парламент достатньо ефективно працював ці декілька місяців, приймалися дійсно дуже важливі для країни закони».

Серед найважливіших рішень, що їх ухвалила Верховна Рада сьомого скликання, О. Турчинов назвав синхронну з Європейським Парламентом ратифікацію Угоди про асоціацію України з ЄС, законодавчі акти щодо оновлення влади, боротьби з корупцією, зміцнення обороноздатності країни, про вищу освіту, про створення Суспільного телебачення.

Олександр Турчинов висловив переконання, що у новообраному парламенті буде сформована потужна, патріотична, демократична більшість, яку, як і майбутній уряд, сформуують проєвропейські сили.

«Українці дуже мудрі люди, і мені здається, що прийшов час, коли треба довіряти тим, хто здатний працювати, — сказав Голова Верховної Ради. — Я переконаний, що саме таких оберуть до нової Верховної Ради, яка продовжить ті позитивні зрушення, які були прийняті наприкінці каденції парламенту сьомого скликання».

Масштабні реформи

Глава парламенту висловив переконання, що більшість у но-

вій Верховній Раді повинна бути конституційною. «Тоді це стала, стабільна більшість, яка зможе приймати дуже відповідальні рішення», — наголосив керівник парламенту, нагадавши, зокрема, про необхідність внесення змін до Конституції. О. Турчинов також підкреслив, що потрібна «ідеологічна більшість» — люди, які об'єднуються за своїми переконаннями. І саме така більшість забезпечить європейський шлях нашої країни.

«Думаю, що всі демократичні сили, які діють не про свої амбіції, а про Україну, зможуть домовитися», — сказав О. Турчинов, зазначивши, що нині неприпустимо займатися формуванням більшості декілька місяців, як це відбувалося раніше, оскільки потрібно здійснити масштабні реформи в усіх сферах і якнайшвидше сформувати уряд.

Коаліційна угода

Відповідаючи на запитання щодо переговорного процесу про коаліційну угоду у Верховній Раді наступного скликання, О. Турчинов висловив думку, що нині говорити про це передчасно. «Ми не знаємо, які політичні сили подолають п'ятивідсотковий бар'єр», — пояснив він, додавши, що сьогодні важко спрогнозувати, якою буде «архітектура майбутнього парламенту».

За словами Голови Верховної Ради, реально говорити про це можна тільки після того, як ЦВК оголосить результати виборів. «Як тільки Центральна виборча комісія оголосить попередні результати, це і є сигнал для підписання коаліційної угоди», — сказав він.

Очищення кадрів

Тільки очищення і оновлення влади створює підґрунтя для проведення реальних змін, на які очікує суспільство, підкреслив Олександр Турчинов.

За його словами, люстраційний процес вже почався: «Прем'єр оголосив про звільнення багатьох осіб з дуже відповідальних посад, — пояснив керівник парламенту. — Мова йде про керівників найвищого рівня, заступників міністрів, тих, хто постійно змінював партійні кольори, залишаючись на посадах не через високій професійний рівень, а через мімікрію під будь-яку політичну кон'юнктуру». Він наголосив, що ті, хто сприяв перетворенню України на тоталітарний режим, не можуть працювати, тому що це небезпечно.

Антикорупційне законодавство

О. Турчинов наголосив, що скоро і в центрі, і в регіонах буде відкриватись дуже багато вакансій. «Сьогодні ми звертаємось насамперед до молоді. Нам потрібні фахівці, які мають якісну освіту, переконання та патріотичні погляди», — сказав він, додавши, що надзвичайно важливо, «щоб молоді політики не перетворились на старих корупціонерів».

Тому так важливо, зазначив Голова Верховної Ради, щоб запроваджувало антикорупційне законодавство: «Там дуже жорсткі вимоги щодо роботи чиновників. Коли ці закони запрацюють, бажаної працювати чиновниками буде не так багато»,

— вважає він, адже в цьому випадку повністю контролюються не лише прибутки посадовців та їхніх родин, а й видатки.

«Саме цей комплекс завдань, який ми почали реалізовувати, повинен дати результат — європейську демократичну Україну», — сказав О. Турчинов, нагадавши, що уряд розробив трирічну програму реформ, втілення яких у життя дасть змогу нашій країні за короткий термін стати членом ЄС.

Часу для «розкачки» немає

Голова Верховної Ради України Олександр Турчинов в інтерв'ю журналу «Новое время» заявив, що почати формування парламентську більшість необхідно одразу після оголошення ЦВК попередніх результатів виборів.

О. Турчинов зазначив, що новообраний парламент має без зволікань взятися до конкретної і відповідальної роботи. При цьому керівник парламенту наголосив, що у зв'язку з ситуацією в країні, зокрема, проведенням воєнних дій, «часу для «розкачки» у нас немає». Тому, на його переконання, розпочати формування парламентської більшості необхідно одразу після оголошення ЦВК попередніх результатів виборів, і паралельно з цим повинні відбуватися консультації щодо уряду. «З тим, щоб у перший же день роботи парламенту не змагатися в красномовстві, а взятися до конкретної і відповідальної роботи», — додав Голова Верховної Ради.

Донбас — це частина України

«Донбас — це частина України, і ця тема для нас не є дискусійною. Але головною умовою його реінтеграції є повне визволення», — сказав Голова Верховної Ради. Без цього, за

ДОСЛІВНО

Голова Верховної Ради України Олександр Турчинов:

— Сьогодні говорити про оновлення країни неможливо без оновлення влади. Саме тому уряд почав дуже серйозну кадрову реформу.

його словами, всі розмови про співіснування, кооперацію призведуть до створення не тільки зони замороженого конфлікту на десятиліття, а й постійного центру дестабілізації ситуації в країні.

Півострів повернеться

Керівник парламенту переконаний, що Крим повернеться до складу України. «Але його повернення стане можливим тільки за активної підтримки цього процесу більшістю населення півострова», — сказав О. Турчинов.

За його словами, для цього необхідно «повністю очистити від загарбників материкову частину країни, продовжуючи нарощувати потенціал наших Збройних Сил, забезпечити демократизацію і системне економічне зростання України, що спричинить повну інтеграцію нашої країни до ЄС».

«Уже зараз ті, хто плескав у долоні російським окупантам, почали розчаровуватися, — наголосив О. Турчинов. — Але повернення не відбудеться, поки населення півострова чітко не усвідомить: пішовши від України, вони втратили набагато більше, ніж «придбали». І тоді це стане потужним елементом зустрічного руху повернення в демократичну, сильну й успішну Україну з тоталітарної, приреченої на перманентні кризи Росії».

Влада готова зупинити провокації та виборчі маніпуляції

За його словами, головним завданням та відповідальністю влади є забезпечення вільного волевиявлення та прозорого підбиття підсумків голосування. А. Яценюк нагадав, що вчора набув чинності закон, який передбачає посилення кримінальної відповідальності за підкуп виборців, продаж голосів та підроблення виборчих документів, та доручив міністру внутрішніх справ Арсену Авакову упродовж двох днів чітко роз'яснити внесені до Кримінального кодексу зміни. «Будь-хто, незалежно від того, чи він з партії влади, чи він з партії опозиції, чи має відношення до збройних формувань — буде притягнений до відповідальності за порушення цього закону», — попередив глава уряду.

Також прем'єр закликав сили безпеки бути готовими до можливих провокацій з боку проросійських терористів. За його словами, спроби дестабілізації, хоч і невдалі, були під час президентських виборів, тому абсо-

«Вибори є найкращим шляхом політичної чи народної люстрації. Люди повинні мати право вільно проголосувати. Кого оберуть — той і матиме право представляти українців в новообраному парламенті, отримає право формувати новий уряд і найбільшу міру відповідальності за майбутнє держави», — про це під час учорашньої селекторної наради з питань проведення позачергових виборів народних депутатів сказав прем'єр Арсеній Яценюк (на знімку).

лютно зрозуміло, що від своїх планів вони не відмовилися. «Потрібна повна мобілізація всієї правоохоронної системи з метою недопущення зриву виборчого процесу та будь-яких спроб терористичних атак під час виборів», — підкреслив А. Яценюк.

Міністр внутрішніх справ Арсен Аваков повідомив, що правопорядок під час виборів забезпечуватимуть посилені наряди міліції. «Всього охорону громадського порядку під час виборчого процесу здійснюватимуть 82 тисячі міліціонерів, з яких 61 тисяча безпосередньо охоронятиме виборчі дільниці та виборчу документацію», — сказав міністр. Ще майже 18 тисяч міліціонерів забезпечуватимуть охорону правопорядку в населених пунктах, а 4 тисячі правоохоронців входитимуть до складу груп спеціального реагування на тих територіях, де можлива небезпека терористичних акцій або агресивних дій тих чи інших кандидатів.

Стосовно забезпечення виборчого процесу в Донецькій та Луганській областях, то там спільно з міліцією діятимуть підрозділи Нацгвардії та Збройних Сил України. «Окремо звертаю увагу на Донецьку та Луганську області. На цих територіях в деяких політичних партій є ілюзії, що вони, скориставшись складною ситуацією, шляхом силового тиску та маніпуляціями зможуть добитися результату. Я рішуче заявляю, що МВС повністю забезпечено всіма резервами і спільно з Нацгвардією та Збройними Силами України зупинить будь-яку провокацію», — сказав А. Аваков та попередив: «Якщо

Арсен Аваков.

хтось думає, що може отримати депутатський мандат ціною жорстких активних кримінальних

дій, то він в результаті отримає не мандат, а тюремний термін», — рішуче попередив він.

А. Аваков також повідомив, що Міністерством внутрішніх справ вже порушено 227 кримінальних проваджень, пов'язаних із правопорушеннями під час виборчої кампанії. Найбільше таких фактів зафіксовано в Одеській, Київській, Чернігівській та Харківській областях, причому здебільшого порушниками є мажоритарники-самовисуванці.

Міністр оборони Степан Полторак, коментуючи ситуацію із голосуванням військовослужбовців в зоні АТО після того, як парламент відмовився ухвалити відповідний законопроект, зазначив, що «буде можливість проголосувати майже 10 тисячам військовослужбовців». Решта особового складу такої можливості не матиме. Є військовослужбовці, які обурені таким рішенням, що подали сьогодні позови, щоб мати право на голосування», — сказав міністр.

Водночас міністр юстиції Павло Петренко висловив думку, що Центральна виборча комісія може забезпечити для учасників АТО можливість для голосування.

Утім, з цим твердженням не зовсім погодився заступник голови ЦВК Андрій Магера, котрий повідомив, що до 20 жовтня заяви про зміну місця голосування подали лише понад 9 тисяч військовослужбовців, тож тільки вони зможуть прийти на виборчі дільниці. Щоправда, він

Степан Полторак.

припустив, що ЦВК могла б прийняти свою постанову для врегулювання цієї ситуації, але навряд чи це вже можливо.

Що стосується вимушених переселенців, то, за словами міністра соціальної політики Людмили Денісової, станом на вчора для участі у виборах зареєструвалися понад 160 тисяч осіб, тож вони зможуть взяти участь у виборчому процесі. Хоча загалом в Україні офіційно налічується 427 тисяч переселенців.

Прем'єр також доручив Міністерству енергетики та вугільної промисловості забезпечити безперебійність подачі електроенергії, «щоб випадково не вимкнулося світло саме в той момент, коли почнуть підраховувати виборчі бюлетені».

Сергій КОВАЛЕНКО.

Фото з сайту <http://www.kmu.gov.ua>

Президент доручив провести «зачистку» в силових відомствах

Президент України Петро Порошенко провів нараду з керівниками силових відомств, під час якої доручив звільнити заступника Генерального прокурора та заступника міністра внутрішніх справ, а також здійснити кадрові рішення щодо окремих посадовців Служби безпеки та інших силових відомств, повідомляє офіційне інтернет-представництво глави держави.

«Прошу протягом двох днів доповісти мені щодо ваших кадрових рішень про очищення від подібних кадрів, які на сьогоднішній день, на мою думку, не мають морального права пред-

ставляти органи влади», — сказав Петро Порошенко.

«Нам потрібно дати додатковий поштовх, щоб продемонструвати, що країна готова жити по-новому», — наголосив Президент.

На нараді із силовиками глава держави також доручив забезпечити правопорядок під час виборів 26 жовтня, а також реалізацію виборчого права учасниками АТО.

«Ефективна співпраця силових міністерств і відомств має забезпечити вільне волевиявлення громадян по всій країні», — зазначив Петро Порошенко.

Президент закликав приділити особливу

увагу безпеці громадян під час виборів у Донецькій і Луганській областях. Він повідомив, що сьогодні голова Донецької обласної державної адміністрації Олександр Кіхтенко доповів йому, що є чітка взаємодія між МВС, Міноборони, щоб там, де не виключено провокації розвідувальних груп бойовиків, було захищено конституційне право громадян обирати собі владу.

Окремо Президент наголосив на необхідності забезпечення юридичного захисту українських військових у зоні проведення АТО. «Я не можу стримати обурення поведінкою окремих народних депутатів і фракцій, в тому числі і тих, хто належить до демократичного табору, які цинічно зірвали право українських воїнів обирати владу, обирати парламент», — зазначив Петро Порошенко.

Досить видавати бажане за дійсне, треба працювати

У четвер в Одесі з робочою поїздкою перебував Президент України Петро Порошенко. За дві години до його прильоту в Іллічівському морському торговельному порту почалося розвантаження суховантажу, що прибув із Південної Африки з 85 тисячами тонн кам'яного вугілля для нашої країни.

Робочий день Президента України в Одесі розпочався із проведення наради в Одеському морському торговельному порту з очільниками правоохоронних органів із боротьби з контрабандою. Вислухавши доповіді керівників митної служби, Державної прикордонної служби, МВС, які доповіли про успіхи своїх відомств у боротьбі з контрабандою, Президент Порошенко заявив: «Якщо ви шукаєте, де вам знайти порушення митного законодавства, то зробіть те, що я зробив сьогодні в Одесі. Я послав помічників на промтоварний ринок

«Україна Мир Одеса» — такий напис на плакатах у маленьких одеситів, які зустрічали Президента дорогою до Морського порту.

«7-й кілометр», який забитий контрабандою. Ось так ви працюєте».

Президент України після доповіді першого

заступника Державної прикордонної служби України Віктора Назаренка заявив, що має намір призначити його

керівником відомства. Петро Порошенко сказав: «Я маю намір сьогодні (вчора. — Авт.) підписати указ про ваше

призначення керівником Держприкордонслужби. Ураховуючи ваш афганський досвід і участь у зоні АТО, сподіваюся, ви гідно впораєтесь з обов'язками». Нагадаємо, що 6 жовтня 2014 року Президент України Петро Порошенко призначив Віктора Назаренка першим заступником глави Держприкордонслужби України.

У програмі перебування Президента України в Одесі — виступ у Національному театрі опери та балету перед громадськістю Одеської області з викладом «Стратегії-2020», відвідання 411-го клінічного військового госпіталю і зустрічі з військовослужбовцями, що лікуються там від поранень, отриманих у зоні АТО. Президент планує вручити військовому госпіталю медичне обладнання.

Показова риса нинішнього візиту Президента України до Одеси — відсутність перекриттів вуличного руху, місто працювало у звичному режимі.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеса.

Фото Михайла ПАЛІНЧАКА (прес-служба Президента України).

ВИБОРИ-2014

Ніхто не погодився продати власний вибір

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Але в реальному житті ситуація на Львівщині зовсім інша. Як повідомляють представники «Опори» та «Комітету виборців України», заможні кандидати почали підготовку ще задовго до виборів — щоб достукатися до своїх виборців, ремонтували дороги, встановлювали пластикові вікна в школах, «прикуповували» авторитетних осіб. А в селі підвищена увага кандидатів до голів сільських рад, священників, директорів шкіл та медичних працівників — часто з ними спільну мову намагаються знайти через матеріальні блага.

Відмінність цьогорічної кампанії — мінімальна реклама на екранах телевізорів тих, кого відносять до представників олігархічного клану. Вони перейшли в підпілля і рідко беруть участь у дебатах. Виборці називають їх злочинцями, бо вони «думають лише про свою кишеню».

Як розповів «Голосу України» один із кандидатів по Дрогобицькому округу, ситуація в населених пунктах передреволюційна. Люди вперто кажуть претендентам, що не довіряють їм, до того ж не добирають слів. У Стебнику заможному кандидату надавали затусанів, і він врятувався від розлюченого натовпу втечею. Ще одного

намагалися побити біля церкви.

Кандидати для зустрічей вибирають прогнозовану аудиторію — навчальні заклади, успішні підприємства. Натомість менше стало мітингів і зустрічей у житлових мікрорайонах. На них виборці не приходять, або ведуть себе агресивно. Люди зневірилися в політиках і добре знають, чого й від кого можна чекати. Для них не таємниця, що два брати-олігархи, які йдуть на вибори, хочуть узяти під контроль усю область і посадити свою людину в крісло голови облдержадміністрації. Навіщо? Щоб примножувати свої багатства. Вони вже не криються і відверто демонструють свої статки. Один із них у розпалі кампанії відкрив для доньки дорогий торговельний центр. Колишній митник, який балотується в депутати, справив для доньки казкове весілля, про яке не мріють навіть у ситій Європі. І все це відбувається на тлі збідніння народу, коли кращі сини гинуть на сході за Україну, а в селах на останню копійчину пенсіонерів купують бронжилети для АТО.

Тому не дивно, що в соціологічних опитуваннях високий рейтинг у тих політичних сил, де є нові обличчя. Експерти таку поведінку електорату пояснюють тим, що люди розчаровані й не відчувають жодних змін. Якщо швидко не провести реформи, нас чекає Коліївщина та акції масової непокори.

Богдан КУШНІР.

Львів.

Не знаєте, за кого голосувати? Студіюйте програми

Лідери низки молодіжних організацій Тернопільщини не полінувалися і засіли за вивчення програм політичних партій та кандидатів-мажоритарників, які беруть участь у парламентських виборах. Зокрема, титанічну роботу провів член правління громадської організації «Спілка молодіжного самоврядування» Олег Грушицький. Він прочитав програми всіх партій та кандидатів від них, які балотуються на мажоритарних округах в області. Зробив висновок: програми пишуться для реєстрації ЦВК, а не для їх реалізації. Відсутні чіткі й конкретні механізми дій, не розкрито джерела фінансування, багато популізму тощо.

Місцеві політики списують їх цілями уривками з програм своїх партій, не враховуються специфіка регіону. Найгірше те, вважають молодіжні лідери, що в багатьох програмах лише побіжно згадуються проблеми молоді або взагалі не згадуються, відсутні чіткі й конкретні механізми реалізації молодіжної політики. Скажімо, з працевлаштування молоді, яка отримала вищу чи середню професійну освіту, забезпечення першим робочим місцем.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Очікують особистостей з конкретними діями

Прикарпатські виборці серйозно вагаються — за кого голосувати. Особливістю нинішнього волевиявлення, за словами голови Івано-Франківської обласної організації «Комітет виборців України» Юрія Лисюка, є те, що і в партійних списках, і серед мажоритарників немає «своїх» і «чужих» — усі представники демократичних сил, активні «майданівці», військові, всі хочуть змін та реформ.

Ще більше почали збивати з пантелику чвари між кандидатами, які буквально вихлюпнулися на людей в останній передвиборний тиждень. «Чорний піар», вишукування грішків минулого призвели до того, що до 30 відсотків потенційних виборців краю й досі не знають, за кого віддати свій голос. До того ж програми кандидатів рясніють загальними фразами, а люди очікують нових політиків з конкретними діями, які зможуть створювати нові правила гри в країні.

Також в Івано-Франківську зареєстровано 1680 осіб, які змінили місце голосування, 200 з них — переселенці з Донбасу та Криму, 500 — студенти й ті, хто в неділю працюватиме в обласному центрі.

Галина БРУХАЛЬ.

Івано-Франківська область.

ОФІЦІЙНО

ПОСТАНОВА
Верховної Ради України

Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Безвізовий режим між Україною та ЄС: перспективи та нові можливості для громадян України»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Схвалити Рекомендації парламентських слухань на тему: «Безвізовий режим між Україною та ЄС: перспективи та нові можливості для громадян України».

2. Кабінету Міністрів України до 30 квітня 2014 року проінформувати Верховну Раду України про стан реалізації Рекомендацій парламентських слухань, схвалених цією Постановою.

3. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань європейської інтеграції.

4. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова

Верховної Ради України

О. ТУРЧИНОВ.

м. Київ,
2 вересня 2014 року.
№1675-VII.

**Додаток див. на сайті
www.golos.com.ua**

АКТУАЛЬНО

«Якби люстрацію було проведено раніше, цієї війни не було б...»

Під час зустрічі зі студентами Прикарпатського національного університету лідер політичної партії ВО «Свобода» Олег Тягнибок розповів про дворічну парламентську діяльність свободівців та про основні програмні пріоритети, з якими вони йдуть на вибори. Олег Тягнибок також зауважив, що за цей час серед його однопартійців «не задокументовано жодного факту конодавства та немає жодного зрадника».

Відповідаючи на запитання молодих людей, свободівець охарактеризував основні засади Закону «Про очищення влади». На його переконання, щоб в Україні запрацювала люстрація, кожна політична сила повинна спочатку застосувати норми закону до своїх однопартійців. «Свобода» ще від часів створення ретельно підходила до добору очолюваних вступити в її лави: «саме тому свободівцем не став жоден колишній совєтський чиновник». Також було наголошено, що «не може бути серед нас і перефарбованих регіоналів, які ладні що завгодно продати, зрадити будь-кого та будь-що. Насамперед це стосується тих пристосовувальців, які сьогодні формують так звані опозиційні партії. І досі незрозуміло, в опозиції до кого вони перебувають? Зважаючи на те, що саме вони 16 січня голосували за диктаторські закони, — мабуть, до своїх співвітчизників-виборців та тих політичних сил, які виступають за проведення економічних реформ, краще необхідних державі, зазначив Олег Тягнибок. А також нагадав: іще «у квітні 2005 року наполягав на ухваленні закону про люстрацію. Якби до мене тоді дослухалися, то в Україні не було б такого рівня корупції, засилля агентів Кремля, режиму Януковича, розкраденої та деморалізованої армії. Не було б і цієї війни».

Політик запевнив, що свободівці готові підтримати будь-яку громаду, якій необхідна допомога у проведенні люстрації на місцевому рівні. Щодо роботи в майбутньому парламенті, то фракція має намір ухвалити жорсткіші закони щодо очищення влади, оскільки «чинні норми вважаємо занадто лояльними до корупціонерів та зрадників України», резюмував Олег Тягнибок.

Галина БРУХАЛЬ.

Івано-Франківська область.

Сімдесят проектів подали представники територіальних громад Полтавщини на обласний конкурс, переможці якого отримають кошти на їх фінансування. Найбільше (по 15) таких проектів стосується облаштування вуличного освітлення та впровадження енергоощадних технологій, *передає наш власкор Василь Неїжмак*

Основні напрями економічного, соціального та екологічного розвитку України на 2014—2024 роки

Розробка цього документа є першим кроком на шляху долучення України до процесу формування світової стратегії розвитку на 10 років. Основні цілі якої сформовані в цілій низці міжнародних документів та програм, розроблених під егідою ООН, і стосуються широкого спектра проблем, що охоплюють економічні, суспільні та екологічні сфери діяльності. З появою міжнародних стандартів якості життя країна, яка не має достатньої виробничої бази для випуску екологічно чистих товарів на внутрішньому ринку, може стати імпортозалежною, що зужує можливості проведення самостійної політики, фактично обмежує суверенітет держави та її можливості впливати на забезпечення інтересів населення.

Стратегія переходу України до сталого розвитку повинна лягти в основу Національної стратегії сталого розвитку — комплексної довготермінової програми розвитку країни до 2024 року.

Таким чином, стратегічною метою для України повинна стати побудова сталого суспільства, головним пріоритетом якого є розвиток людини, а головним законом забезпечення — зростання економіки на сталих засадах.

Основні напрями передбачають, що жодна з цілей не може бути вирішена за рахунок інших, а стратегічна мета не буде вирішена без досягнення хоча б однієї з них. Усі цілі є рівноцінними та однаково важливими, наступна послідовність їх формування не означає жорсткої ієрархії, а обумовлена внутрішньою логікою документа.

Ціль 1. Економічне процвітання

Загальний зміст цілі
* перехід до економічно ефективної та екологічно безпечної моделі економіки, максимально орієнтованої на реалізацію завдання розвитку людини;

* підтримання темпів зростання економіки, достатніх для досягнення в довготерміновій перспективі високих рівнів макроекономічних показників;

* створення економічних передумов гармонійного розвитку людини, подолання бідності, достатнє забезпечення робочими місцями, підтримання високої якості життя для всіх;

* створення механізмів реалізації виключного права народу України на природні ресурси та формування політики їх сталого використання.

Ціль 2. Здорове навколишнє середовище та збереження природи

Загальний зміст цілі
* створення умов для безпечного, здорового і комфортного проживання людини — головної цілі розвитку та найважливішого ресурсу розвитку;
* збереження біорізноманіття та екосистем України — важливої передумови існування людини як біологічного виду та

генетичного банку для збереження адаптивних якостей людини та адаптивних якостей природного середовища.

Ціль 3. Соціальна справедливість і сталий людський розвиток

Загальний зміст цілі
* забезпечення рівних можливостей доступу до ресурсів розвитку та базових соціальних послуг усіх прошарків населення як нині, так і для майбутніх поколінь;

* задоволення фізичних, духовних та інших потреб людини впродовж усього життя, без шкоди для майбутніх поколінь задовольняти свої потреби; розширення можливостей вибору людини;

* забезпечення можливостей досягнення кожним економічного, соціального та екологічного благополуччя таким чином, щоб не створювати перешкод майбутнім поколінням забезпечувати свій добробут.

Ціль 4. Освіта та інформація

Загальний зміст цілі
* формування доступної протягом усього життя і всіх громадян гнучкої, ефективної і достатньо фінансованої системи освіти як передумови зміцнення потенціалу людини та підвищення рівня їх добробуту;
* забезпечення вільного доступу всіх громадян та, зокрема, науковців і

підприємців до правдивої інформації щодо різних аспектів суспільного життя, необхідної для прийняття рішень;

* створення освітньої, пропагандистської, інформаційної системи, яка б забезпечувала громадян необхідними професійними навичками, кваліфікацією та званнями, які б давали їм можливість пристосуватися до мінливих економічних умов і розуміти взаємозалежності між економічним процвітанням, захистом навколишнього середовища та соціальною справедливістю.

Ціль 5. Здоров'я нації і народонаселення

Загальний зміст цілі
* формування якісної та доступної системи охорони здоров'я, здатної забезпечити тривале і здорове життя людей;
* подолання негативних демографічних тенденцій, покращення показників структури і якості народонаселення.

Ціль 6. Відповідальне управління

Загальний зміст цілі
* перехід від патерналістської (опікунсько-зверхньої) моделі держави до держави-корпорації, де органи влади виступають як підзвітні суспільству наймані менеджери;
* створення нових моделей участі громадян у прийнятті життєво важливих управлінських рішень.

Ціль 7. Сталі місцеві громади та сталий розвиток поселень

Загальний зміст цілі
* забезпечення достатніх можливостей громадянам, бізнесу та місцевим громадам брати участь і впливати на прийняття рішень щодо питань природокористування, економічних і соціальних питань та умов проживання людини на території місцевої громади;

* забезпечення містобудівними засобами сприятливих умов проживання населення, в тому числі обмеження шкідливого впливу господарської та іншої діяльності на довкілля, стале використання природних ресурсів, включаючи компоненти біорізноманіття, в інтересах сьогодення і майбутнього поколінь;
* створення ефективних механізмів для отримання та використання доходів від споживання природних ресурсів на території поселення.

Ціль 8. Міжнародна відповідальність

Загальний зміст цілі
* формування зовнішньополітичними засобами сприятливих умов для реалізації стратегічних цілей розвитку України і перетворення України на повноцінного суб'єкта глобальних політичних та економічних процесів, вхід до ЄС;
* чітке проведення прозорі і зрозумілої політики України, спрямованої на добросусідство з країнами, які мають спільні кордони з Україною.

Практичні завдання для досягнення цілей розвитку

Основні напрями економічного, соціального та екологічного розвитку України визначають пріоритетні довготермінові напрями діяльності з досягнення визначених стратегічних цілей і щорічні першочергові заходи. Перелік завдань за цими напрямками не є ні вичерпним, ні категоричним, а, швидше, — концептуальним «стартовим пакетом» для започаткування системної практичної роботи на державному рівні з переходу до засад із подолання кризи.

Індикатори прогресу

Для вимірювання прогресу щодо досягнення кожної з цілей застосовуються спеціальні індикатори. Індикатори вказують на те, яка інформація необхідна для оцінки успіху практичної роботи органів влади та суспільства загалом. У запропонованій системі індикаторів враховано розробки і рекомендації ООН, а також досвід ЄС, Великобританії, США та інших країн у цій галузі. Перелік індикаторів не є категоричним та вичерпним і може вдосконалюватися та змінюватися із часом відповідно до набутого практичного досвіду, отримання нових завдань про наукові та методичні можливості, що закладені в їх основу.

Валентин ЛАНДИК,
народний депутат України,
Герой України,
віце-прем'єр-міністр України
(1993—1994).

Світлої пам'яті схиархімандрита Аліпія присвячується

Вийшов у світ фотоальманах «Свято-Успенський Микола-Василівський монастир. Світлої пам'яті схиархімандрита Аліпія». Автор ідеї та проекту — народний депутат України, генерал-полковник міліції Володимир Малишев. Робота над фотоальманахом тривала з лютого по червень 2014 року.

Це видання присвячено річниці блаженної кончини схиархімандрита Аліпія, друга всім відомого Старця і подвижника XX століття схиархімандрита Зосими. Дуже скоро після кончини Старця отець Аліпій почав окормляти Свято-Успенський Микола-Василівський монастир. Майже 10 років був намісником обителі і зробив значний внесок у її розвиток. Батьюшка Аліпій був відомим іконописцем. Безліч ікон, написаних і відреставрованих ним, прикрашають храми обителі в Микільському й інших храми Донецької області.

3 Божою допомогою отцю Аліпію вдалося зробити за цей час дуже багато. Батьюшка був надзвичайно працюютою людиною і все робив з любов'ю й умиротворен-

ням. Незважаючи на зайнятість і важливі справи, завжди теплими словами і радісною посмішкою зустрічав усіх, хто приходив до нього, розповідав про батьюшку Зосиму й історії монастиря, вмів знайти потрібне слово кожному.

Наприкінці життя, будучи тяжко хворим, батьюшка намагався не показувати, що зазнає дуже сильних фізичних страждань. Це коштувало йому неймовірних зусиль волі, але він не хотів засмучувати насельників монастиря, своїх духовних чад, парафіян, що безмірно любили його. Схиархімандрит Аліпій продовжував так само приймати людей, утішати їх, давати мудрі поради.

Не злічити парафіян, у житті яких батьюшка Аліпій відіграв дуже важливу роль. Усі, хто його знав,

відзначають його виняткову скромність. Він не любив

вирити про себе, розповідати про своє життя, його спогади були небагатослівними. І от Господь покинув Свого служителя до Себе.

4 жовтня 2013 року закінчився земний шлях схиархімандрита Аліпія. Почалося його життя у Вічності. Любов до нього

про-
довжує горіти
яскравим вогнем
у серцях братії і сестер
обителі, у серцях багатьох
людей, які знали його.
— Мені випало величезне
щастя спілкування
з батьюшкою Аліпієм, —
каже Володимир Малишев.
— Я намагався відтворити
хоч щось про цю прекрасну
людину, і дуже сподіваюся,
що його жит-

тєвий
шлях стане
прикладом
для всіх нас, особливо в
цей важкий для країни
час.
Чи можна знайти
приклад в людській історії,
коли воєнні конфлікти
давали позитивні результати?
Немає! Масові вбивства,
плач, стогін і

горе, голод і смерть, загальна розруха як наслідок цих страждань — ось результат цієї війни.

Ми говоримо про нещастя, що спіткали нас у минулому, але якщо в сучасному світі буде війна — розпалені пристрасі зажадають не куль, снарядів чи навіть фугасних бомб, а такої зброї, від якої настане загибель у глобальному масштабі.

Уже не сьогодні сказано, що може бути від сучасної війни — нічим нездоланна та нічим невимірна катастрофа.

Дорогі, давайте будемо розсудливі, пожаліємо себе і життя навколо нас, дамо майбутнє нашим нащадкам та не занепастимо себе й усіх, адже такий прекрасний світ — планету владштував Господь.

Бог закликав нас до миру, любові, добросусідства і сказав: «Мир залишався вам, мир Мій даю вам, так любіть одне одного яко Мої учениці есте».

Хто блокує рішення Кабміну про здешевлення акцизних марок?

13 червня 2014 р. на засіданні урядового комітету соціально-економічного розвитку було ухвалено рішення (протокол № 10, розділ 24, пункт 7): «Мінфіну разом із Міндоходів за участю Національного банку проробити питання зниження вартості марки акцизного податку й подати у встановленому порядку Кабінету Міністрів відповідний проект акта». Під документом стоїть підпис Прем'єр-міністра Арсенія Яценюка.

Відтоді минуло вже понад 4 місяці. Але й досі рішення Кабміну не виконано. При цьому сотні мільйонів гривень продовжують іти з кишень громадян України приватним компаніям.

Коли акцизна марка «дорожча» за акциз

Собівартість однієї акцизної марки (без голограм та інших надмірностей) — менше копійки. І єдиний сенс цього клаптика паперу — підтвердити, що виробник під акцизної продукції сплатив акциз. При цьому в Україні частина під акцизної продукції — пиво, паливо — акцизними марками не маркірується взагалі. І до речі, обсяги контрафакту в пивній галузі (без використання марок) незрівнянно менші, ніж в алкогольній (де марки використовуються).

У більшості країн Євросоюзу вартість акцизних марок або включається в акциз, або вони видаються безплатно. Але Україні, яка нещодавно підписала Угоду про Асоціацію, досвід ЄС, на жаль, не указ. І на марках продовжують заробляти.

Ще наприкінці 1990-х на марки почали наносити голограми. З 2000 р. їх стали друкувати на сріблястій фользі. І щоразу, користуючись нововведенням як приводом, ціни на марки підвищували.

Найсерйозніше подорожчання марок відбулося у вересні 2013 р. Тоді вартість однієї марки для алкогольних напоїв зросла до 27 копійок, для сигарет — до 14 копійок.

Подорожчання спричинило хвилю протестів підприємців.

— Ви тільки вдумайтесь: ціна акцизу на один літр вина — 1 копійка, а ціна марки, яка повинна підтвердити сплату акцизу й собівартість якої менше копійки, 27 копійок! — заявили в одній із профільних асоціацій.

Після зміни влади до питання про ціну акцизних марок повернулися. При цьому про необхідність зниження вартості марок неодноразово говорили не тільки Прем'єр-міністр, а й міністр фінансів Олександр

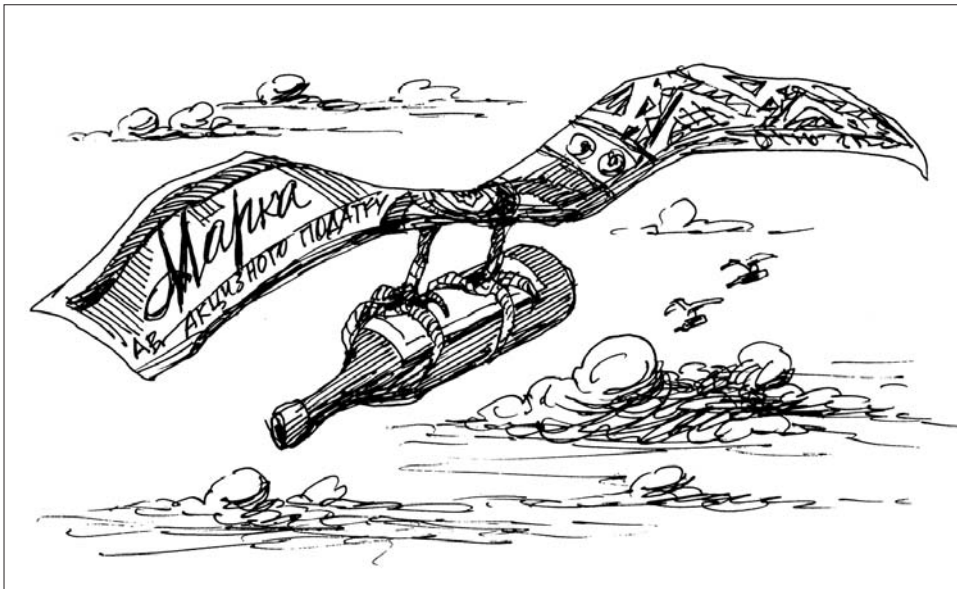
Шлапак, і глава Державної фіскальної служби Ігор Білоус.

— Ми спростуємо і здешевлюватимемо акцизну марку. 90% собівартості акцизної марки становлять голограми й незрозумілі коди, затверджені окремими постановами Кабміну, — заявив глава ДФС Ігор Білоус.

— Під час наради, яка відбулася 12 травня 2014 року в Міністерстві фінансів за участю директора ДП «Поліграфкомбінат «Україна», було визначено, що на сьогодні є всі підстави для зниження вартості марки акцизного податку в річному вимірі на 496,8 млн. грн., — заявив міністр фінансів Олександр Шлапак.

Виникає запитання: якщо позиція Кабміну настільки єдина, то чому реалізація згаданого рішення уряду блокується вже четвертий місяць?

За даними джерел з Кабміну, рішення уряду блокується переважно на рівні Нацбанку.

І добре б, якби на завищеній вартості акцизних марок заробляла держава — але ні, як згадав І. Білоус, 90% вартості марки — це голограми й QR-коди. А поставляють їх приватні компанії.

Минулого тижня на деяких сайтах пройшла явно погоджена медіакампанія проти міністра фінансів Олександра Шлапака. Провина міністра полягала лише в тому, що він в офіційному листі Мінфіну чітко вказав, де й наскільки можна обмежити апетити приватних постачальників. А саме: 300 млн. грн. можна заощадити, відмовившись від QR-кодів,

155,6 млн. — якщо провести відкритий тендер на закупівлю фольги, і 41,2 млн. — якщо зменшити розмір марок для алкоголю.

Через ці пропозиції міністра фінансів обвинуватили ледь не в бажанні збільшити контрабанду й контрафактне виробництво сигарет і алкоголю. Але куди ж цю контрабанду ще збільшувати — якщо при наявності голограм і QR-кодів частка нелегального ринку алкоголю, за розрахунками профільних асоціацій, уже сягає 40%?

За розрахунками фахівців, нині вартість акцизних марок завищена в

2—3 рази. І при економії, запропонованій міністром фінансів, акцизні марки на алкоголь можна здешевити з 27 до 14 копійок, на тютюнові вироби — з 14 до 5 копійок. У такому разі економія споживачів на марках становила б 41,5 млн. гривень на місяць.

Але враховуючи, що лише за 4 місяці «гальмування» рішення Кабміну приватні постачальники заробили на завищеній вартості марок понад 165 млн. грн., очікувати, що вони просто здадуться, не варто.

Сергій ОНІЩЕНКО.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

СПОРТ

Віз проблем та ще й торба негараздів...

Футбол. Ліга Європи. Груповий раунд. 3-й тур. 22 жовтня.

Група L. «Металіст» (Україна, Харків) — «Легія» (Польща, Варшава). 0:1. Гол: Дуда, 28. На 52-й хвилині Врдоляк не реалізував пенальті (воротар); на 69-й хвилині Жажа також не забив одинадцятиметровий (воротар).

«Металіст»: Горайнов, Вільягра, Юссуф (Березовчук, 76), Торсільєрі, Пшеничних (Кулаков, 62), Красноборов (Кобін, 57), Торрес, Едмар, Болбат, Жажа, Гоменюк. Тренер — Ігор Рахаєв.

«Легія»: Куцяк, Брож, Жежничак, Астіс, Гільєрме, Йодловец, Врдоляк, Косецький, Кухарчик, Дуда, Са (Сагановський, 81). Тренер — Геннінг Берг.

Рефері — Гедімінас Мажейка (Литва).

Київ. Стадіон імені Валерія Лобановського. 2 300 глядачів. 10 градусів.

Після цієї зустрічі турнірна таблиця була такою:

	В	Н	П	М	О
1. «Легія»	3	0	0	3 — 0	9
2. «Трабзонспор»	1	0	1	2 — 2	3
3. «Локерен»	1	0	1	1 — 1	3
4. «Металіст»	0	0	3	1 — 4	0

Варшавська «Легія» в усіх турнірах, в яких нині бере участь, має дуже солідний вигляд. Так, у національному чемпіонаті варшав'яни після 12 турів лідирують разом із «Ягеллонією» та «Шльонском» (у всіх трьох — по 23 очки).

І в Лізі Європи не пасе задніх, має три перемоги в трьох поєдинках. Також посідає перший рядок у турнірній таблиці. Чого не скажеш про харківський «Металіст», у якого проблем цілий віз та ще й торба негараздів (увесь цей кошмар почався, коли клуб купив

такий собі Курченко). Хоч як це сумно, а команда Рахаєва тепер час-

то програє важливі поєдинки.

У стартові хвилини київського матчу обидві команди демонстрували рівну гру, хоча й без гострих моментів.

Щоправда, «Металіст» мав кілька нагод забити зі стандартів, однак удари Жажи то влучали в стіну, то летіли на трибуни стадіону. В середині першого тайму команди обмінялися моментами, котрі не реалізували.

Але після цього забити гості. Вони на лівому фланзі розіграли класну атаку, яку, застосувавши високу техніку, завершив

19-річний Ондрей Дуда. Він самотужки пройшов усю оборону «Металіста» і метрів з чотирьох розстріляв Горайнова.

У другому таймі суперники м'ячів не забити. А от два пенальті змарнували. Спочатку право на удар заробили варшав'яни, а потім гості. Але постріли Врдоляка та Жажи ліквідували Горайнов та Куцяк.

Отже, «Металіст» зазнав третьої поспіль поразки в Лізі Європи. І з нулем очок продовжує посідати останню сходинку в турнірній таблиці у своїй групі.

А от попри це наставник харківської команди Ігор Рахаєв вважає, що його підопічні в поєдинку з варшав'янами принаймні не заслужили на поразку.

— За самовіддачею та за рівнем гри, думаю, то був рівний поєдинок. Ми не заслуговували поразки. Другим таймом узагалі я задоволений. Але хотів би сказати, що суддівство сьогодні було незрозумілим. Рефері багато порушень не свистів.

За словами Рахаєва, тренерський штаб розповідав гравцям, що цей матч — чи не останній шанс на продовження боротьби за путівку до плей-оф. «Але, на жаль, нинішні футболісти не такі виконавці, які були в колективі півроку тому. Думаю, нам би і Гав'єр не допоміг. Прикро, але наші гравці не перелаштувалися. Нам потрібно

повністю змінювати тактику».

Рахаєв також зазначив: «Теоретичні шанси у нас є, тому боротимемося в кожній зустрічі. Старатимемося в усіх турнірах — чемпіонаті, на Кубок країни — прагнутимемо показувати хорошу гру».

Зовсім інший настрій панував у таборі «Легії». Незважаючи на відсутність ключових футболістів, інші її гравці продемонстрували якісний футбол. Про це на післяматчевій прес-конференції казав тренер поляків Геннінг Берг.

«Звичайно, ми дуже щасливі, що сьогодні перемогли, — сказав він. — Хотів би насамперед відзначити нашу оборону, котра не дозволила супернику забити. Можливо, зіграй ми у якихось моментах краще, то змогли б забити і другий, і третій голи», — сказав він.

Норвежець особливо відзначив свого підопічного півоборонця Гільєрме. Він не чекав, що цей футболіст зіграє на такому високому рівні. Це був перший виступ бразильця після великої перерви. Він не марнував час даремно та тренувався і на полі, і в тренажерному залі.

Берг зауважив, що харків'яни грали не в рідному місті, тому не мали великої кількості вболівальників. А це негативний фактор. Тепер поперед матч «Легії» з «Металістом» у Варшаві.

На знімку: в боротьбі за м'яч Крістіан Вільягра (ліворуч) і Міхал Кухарчик.

Фото uefa.com.

У НОМЕР

Лише результати

Футбол. Ліга чемпіонів. Груповий раунд. 3-й тур. 22 жовтня.

Група А. «Атлетіко» (Іспанія, Мадрид) — «Мальме» (Швеція). 5:0. «Олімпіакос» (Греція, Пірей) — «Ювентус» (Італія, Турин). 1:0. «Атлетіко», «Олімпіакос» — по 6 очок, «Ювентус», «Мальме» — по 3.

Група В. «Ліверпуль» (Англія) — «Реал» (Іспанія, Мадрид). 0:3. «Лудогорець» (Болгарія, Разград) — «Базель» (Швейцарія). 1:0.

«Реал» — 9, «Лудогорець», «Ліверпуль», «Базель» — по 3.

Група С. «Байєр» (Німеччина, Леверкузен) — «Зеніт» (Росія, Санкт-Петербург). 2:0. «Монако» (Франція) — «Бенфіка» (Португалія, Лісабон). 0:0. «Байєр» — 6, «Монако» — 5, «Зеніт» — 4, «Бенфіка» — 1.

Група D. «Андерлехт» (Бельгія, Брюссель) — «Арсенал» (Англія, Лондон). 1:2. «Галатасарай» (Туреччина, Стамбул) — «Боруссія» (Німеччина, Дортмунд). 0:4.

«Боруссія» — 9, «Арсенал» — 6, «Андерлехт», «Галатасарай» — по 1.

Першість України. Перша ліга. Перенесений матч 1-го туру. 22 жовтня. «Нива» (Тернопіль) — «Буковина» (Чернівці). 5:3.

Людину вбили оси. Трагедія сталася в селищі Нова Борова Володарсько–Волинського району. 50–річний місцевий житель зі своїм товаришем був у гаражі. Раптом йому стало зле, він знепритомнів. До приїзду «швидкої» чоловік не дожив. Оси вжалили його в шию. Від цього набрякає гортань, людина задихається. Ці комахи особливо небезпечні для людей, схильних до алергії, *інформує наш житомирський власкор Олексій Кавун*

Трап до «авіаносця» Крим

Російська влада намагається у будь-який спосіб і в найкоротший термін побудувати транспортний перехід через Керченську протоку, щоб сполучити материкову частину РФ з окупованим Кримом, оскільки нинішня поромна переправа не влаштовує ані перевізників, ані автолюбителів.

У літні місяці тут спостерігається величезне збільшення транспорту. Її робота також залежить від примх погоди. Якщо вітер посилюється до 20 метрів на секунду, то пороми стоять. Чи варто говорити про зимовий період, коли Керченську протоку вкриває лід?

На початку жовтня Путін заявив, що міст має бути збудований уже до 2018 року. За реалізацію проекту відповідає Росавтодор. Загальна довжина переходу становитиме 19 км: сам міст через канал (6 км), ділянка по косі Тузла (6,5 км), а також по дамбі й протоці (ще 6,5 км). Будівництво транспортного переходу передбачає також створення відповідної інфраструктури з боку Таманського півострова й у районі Керчі.

Росавтодор уже відрпортував, що відомство

планує скеровувати на будівництво переходу щороку до 50% усіх виділених з російського бюджету коштів. Усього ж будівництво мосту оцінюють щонайменше у 10 млрд. доларів США.

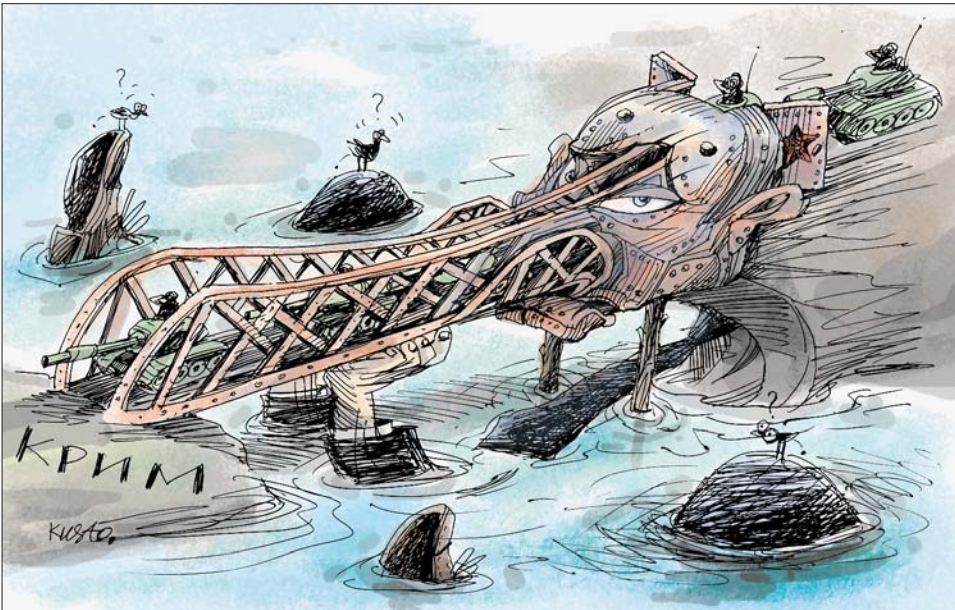
Слід зазначити, що через «будівництво століття» істотно постраждають інші проекти в російських регіонах. Зокрема, як заявив заступник голови Росавтодору Ігор Астахов, фактично буде заморожено будівництво мосту через річку Лена в районі Якутська. А за інформацією представників Ростовської області, тепер їм взагалі доведеться забути про довгоочікуване метро в Ростові-на-Дону.

Водночас деякі фахівці вважають цей проект недоцільним. У кримській компанії «Великий шовковий шлях Євразія» кажуть, що необхідно вкла-

дати кошти саме в розвиток переправи. Це будівництво ще трьох причалів, запуск від чотирьох до шести додаткових залізничних і від двох до чотирьох автомобільних поромів, а також відповідна інженерна й транспортна інфраструктура.

Б'ють на сполох й екологи, оскільки досі ніхто так і не побачив самого проекту переходу. «Може погіршитися екологічна ситуація в Керченській протоці й на прилеглий території, а також в акваторіях Чорного й Азовського морів. Без ретельної екологічної експертизи щось будувати тут було б божевіллям», — повідомив голова кримської асоціації «Екологія і світ» Віктор Тарасенко.

Крім того, деякі місцеві експерти кажуть про те, що Росія просто розорить-ся на будівництві транспортного переходу. «Таку махину не могли побудувати й у часи Радянського Союзу. Це абсолютно безперспективний проект з

точки зору економіки. Тут немає таких обсягів вантажоперевезень, особливо з урахуванням введених Європою санкцій», — повідомив на умовах анонімності кореспондентові «Голосу України» доктор економічних наук і член експертної ради Криму.

Водночас не виключено, і з цим погоджуються фахівці, що Росія продов-

жить нарощувати військову присутність у Криму й міст через протоку буде необхідний для оперативного перекидання підрозділів і техніки, а також для підтримки кримського угруповання, яке вже нині налічує понад 40 тисяч військовослужбовців. Крім того, необхідно враховувати й посилення авіаційної ударної групи, у тому чис-

лі й бомбардувальниками-ракетноносцями.

Тож економічні розрахунки цивільних фахівців, безумовно, коригуються з урахуванням потреб військових, які хочуть побудувати не що інше, як трап до «авіаносця» Крим.

Михайло РУДЕНКО.

Крим.

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

Рівненський сміттєпереробний — найкращий промисловий об'єкт у країні

Нагороду в номінації «Промислові підприємства та об'єкти промислового призначення» за будівництво заводу з переробки побутових відходів отримало ТЗОВ «УКРЕКО-ІНДАСТРІ», яке є співзасновником заводу. Його генеральний директор, директор «Санком-Рівне» Святослав Євтушенко каже:

— Ця відзнака нас дуже потішала. Проте хотілося б, щоб завод ще й

працював. Адже він може виробляти таке необхідне сьогодні альтерна-

тивне паливо. Сподіваюся, що найближчим часом все-таки вдасться відновити роботу першого в Україні надсучасного сміттєпереробного підприємства, бо це справді важливий об'єкт не лише для Рів-

ненням та з медаллю «За відвагу» на грудях.

«А скільки тоді моїх бойових товаришів так і залишилося лежати в чужих землях, — зі сльозами на очах пригадує ветеран. — А як боляче сьогодні слухати про бойові дії, які розгорнулися на сході України. Хіба ж я думаю, що до такого доживу? Та навіть в жадливому сні не могло привидітися, що наших дітей вбиватимуть росіяни, ті, з якими я окраєш хліба ділив на війні. Та як же це так?»

Олена КОМСАРЕНКО. Кіровоградська область.

На знімку: під час привітань.

Фото автора.

Ветеран згадував свою війну і плакав за загиблими на сході

Володимир Козаченко, ветеран Великої Вітчизняної з Рівного Новоукраїнського району, зустрів 90-річчя свого нелегкого життя. Звичайно ж, з нагоди визначного ювілею учасника бойових дій привітали представники місцевої влади — заступник голови Новоукраїнської РДА Наталія Степаненко, голова міської ветеранської організації Галина Пиндик та сільський голова Рівного Віктор Неділько.

Ювіляру гості вручили подарунки та свідоцтво про призначення довічної щомісячної стипендії з районного бюджету в розмірі 150 гривень.

Володимир Козаченко — один із небагатьох фронтовиків району, які ще живуть поряд і яким є що пригадати з пережитого. Його фронтіві дороги

пролягли не лише Україною, а й Румунією, Австрією, Угорщиною та Болгарією. А звістку про капітуляцію Німеччини боєць 6-ї повітрянодесантної дивізії Другого українського фронту зустрів уже в Чехословаччині.

До матері та двох менших братів молодий лейтенант повернувся з пора-

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Міського голову визнали корупціонером

Апеляційний суд Миколаївської області підтримав клопотання прокурора Южноукраїнська про притягнення міського голови Євгена Квасневського до адміністративної відповідальності.

Тож суд визнав, що в діях чиновника були ознаки корупційних дій. Клопотання подали у зв'язку з тим, що Южноукраїнський міський суд раніше виніс виправдальний вирок Євгену Квасневському, якого підозрювали в причетності до незаконних схем із землею. Зокрема, йшлося про надання ним ділянки своїй матері.

Ірина НЕЖИГАЙ. Миколаївська область.

Саморобні «буржуйки» легко збирати

Півтора десятка великих і малих «буржуйок» підготували до відправлення на передову тернопільські волонтери. Виготовляють їх з підручних матеріалів на складі АТО за власними та інтернетівськими кресленнями. Якщо традиційні пічки вертикальні, то тернопільські — горизонтальні. В них можна закидати великі поліна — згоряють дотла. По обидва боки пічки-труби приробили решітки для сушіння одягу та взуття, підігрівання їжі. Під час транспортування вони легко збираються. Волонтери кажуть, що могли б виготовляти більше «буржуйок»,

якби були газові балони. З одного балона виходить дві невеликі пічки, тож тепер закликають усіх, хто має старі газові балони, нести їх на склад АТО — навіть готові викупити.

Любов ЛЕВИЦЬКА. Тернопільська область.

ЦИФРА

330,3 тис. грн. скеровано на Житомирщині з обласного бюджету на здешевлення вартості цукру для підгодівлі бджіл. Зроблено це відповідно до Програми розвитку агропромислового комплексу області на 2011–2015 роки.

Олексій КАВУН.

«Десну» мало не прихватузували

Вищим спеціалізованим судом України з розгляду цивільних і кримінальних справ за оскарженням Чернігівської облпрокуратури скасовано ухвалу Козівського райсуду Тернопільської області від 11.03.2014. Йдеться про ухвалу щодо права власності за фізичною особою на цілісний майновий комплекс санаторію «Десна». Шляхом незаконного судового рішення намагалися привласнити майно, яке перебуває за межами територіальної підсудності

судів Тернопільської області. Судом касаційної інстанції ініційовано питання про притягнення судді місцевого суду до дисциплінарної відповідальності.

Сергій ПАВЛЕНКО. Чернігівська область.

Від вуличної реклами самі борги

Вулиці Херсона переповнені білбордами з передвибірною рекламою. Відповідно рекламні агенції заробляють на таких замовленнях гарні гроші (місячна оренда білборда коштує від однієї до півтори тисячі гривень), та як виявляється, геть не хочуть ділитися ними з громадою. За даними прес-служби міськради, тринадцять приватних підприємств уже заборгували місту 162,4 тисячі гривень плати за тимчасове розміщення носіїв реклами на газонах та тротуарах. На деяких бізнесменів муніципальна влада вже подала до суду, але їй це не допомогло.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ. Херсон.

Аварійну ситуацію ліквідовано

Внаслідок неузгоджених з ПАТ «Рівнегаз» земляних робіт в охоронній зоні було пошкоджено газопровід високого тиску. Відтак без природного газу залишилося дванадцять сіл Острозького району Рівненської області. Газівники оперативно ліквідували аварійну ситуацію і відновили подачу блакитного палива.

Вл. інф.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

Архітектор подарував рідному селу Кобзаря

У селі Березоточа Лубенського району відкрили пам'ятник Тарасу Шевченку. Його подарував землякам уродженець згаданого населеного пункту, заслужений архітектор України Василь Дмитренко. За його активного сприяння та фінансової підтримки меценатів у центрі села спорудили високу стелу з барельєфом поета. На урочистостях з нагоди відкриття пам'ятника

промовці підкреслювали особливу значущість Шевченкового слова. Надто сьогодні, коли українці за прикладом багатьох героїв його творів стали на захист Вітчизни від зазіхань загарбників і окупантів.

До речі, саме у цьому районі геніальний поет і художник, працюючи у складі археографічної комісії, відвідував місця, пов'язані з останньою битвою ві-

домого козацького ватажка Северина Наливайка з поляками. Зрештою, в Лубнах і довколишніх селах, куди його запрошував уродженець цього краю, письменник, етнограф і мовознавець Олександр Афанасьєв-Чужбинський, Тарас Шевченко бував неодноразово. Тепер він повертається сюди знову.

Василь НЕЙЖМАК.

Полтавська область.

Фонтан зануриться в зимовий сон

Сьогодні у Вінниці урочисто закриють четвертий сезон роботи світло-музичного фонтану «Рошен», встановленого у руслі Південного Бугу.

Складну конструкцію опускають на дно річки, де вона знаходитиметься до весни. Такий спосіб зберігання передбачено технологією експлуатації водограю. Але спершу для відвідувачів, що зберуться на набережній

Південного Бугу, продемонструють ще одну виставу з використанням лазерних променів світла та бризків води у супроводі музики. Крім того, за традицією, у такий день на набережній відбудеться шоу-програма з виступами низки відомих українських гуртів.

Нагадаємо: четвертий сезон одного з найбільших водогравів розпочався 25 квітня новою програмою під

назвою «Єдина країна». Загалом протягом сезону глядачі мали можливість переглянути 15 програм. У дні відкриття і закриття фонтану на набережній збирається багато людей не тільки з Вінниці. Деякі з туристичних компаній відкрили маршрути до міста над Бугом, в яких передбачено відвідання фонтану.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Перший земельний аукціон

У Києві відбувся перший за останні шість років земельний аукціон. Попри не надто вражаючий його результат, очільник Києва Віталій Кличко запевнив: відкриті земельні торги у столиці стануть традицією і взяти участь у них та придбати землю зможе будь-хто. За словами В. Кличка, кошти від продажу землі спрямують на розвиток інфраструктури та соціальної сфери столиці. Він також зазначив, що дефіцит столичного бюджету нині становить майже три мільярди гривень. Загалом столична влада розраховує отримати від продажу землі на аукціонах майже 0,5 мільярда гривень.

Фото Володимира ТАРАСОВА (Укрінформ).

Музей створили... на місці колишнього горища

КОЛИ ОЖИВАЄ ІСТОРІЯ

На околиці Стрия, де 100 років тому знаходився табір Українських січових стрільців, відкрили музей вояків, які стали основою національної армії.

Шість років студенти та викладачі Стрийського коледжу Львівського національного аграрного університету виношували ідею гідно пом'янути своїх славних земляків. Адже легіон січових стрільців колись був розміщений на території цього навчального закладу. Саме тут, у Стрию, вояки 3 ве-

ресня 1914 року присягнули на вірність українському народові.

Найпомітнішою битвою січових стрільців стала перемога над переважаючими російськими військами на горі Маківка в Сколівському районі. Це був важливий стратегічний пункт. Росіяни хотіли похвалитися перед царем Миколою II, який прибув на фронт, військовою майстерністю. Але зіштовхнулися з відчайдушним опором січових стріль-

ців, які воювали на боці Австрійської армії. Командування високо оцінило мужність українців і сформувало з них окремих полк. У тексті присяги, яку виголошували вояки, були слова, що вони присягають «на вірність Україні».

У музеї зібрано кілька сотень унікальних експонатів. Серед яких – автентичні герби Української галицької армії, старовинна зброя, побутові речі. Також є хата, яка служила своєрідним

прес-центром. Уже у ті часи в легіоні були особи, які займалися зв'язками з громадськістю, писали літопис бойових дій.

Організатори відобразили не тільки епоху, а й передали дух того часу – музей розмістили на місці колишнього горища, а основний акцент зроблено на боях на горі Маківка. Показано основні фронти, створено карту боїв та відтворено батальну сцену.

«Ми хочемо оживити історію нашого краю і розбудити історичну пам'ять, бо 100-річчя створення легіонів Українських січових стрільців мають відзначати на державному рівні, – розповів директор Стрийського аграрного коледжу Василь Дмитришин. – Наш музей став першим в Україні і, сподіваємось, його включать до туристичних маршрутів».

Богдан КУШНІР.

Львівська область.

На знімку: експонати музею Українських січових стрільців у Стрию.

Фото прес-служби коледжу Львівського національного аграрного університету.

«Веселка» зустрічає малят

У селі Гребеники Великомихайлівського району на Одещині відкривають урочисте відкриття реконструйованого дитячого садка «Веселка».

Аварійний будинок дванадцять років чекав капітального ремонту. І тепер, завдяки загальним зусиллям депутатів обласної, районної рад і територіальної громади, гостинно відчинив свої двері для 50 дошкільнят. Новий затишний дитсадок радує малят і їхніх батьків теплом, комфортом, сучасними меблями. У світлих просторах приміщення обладнані ігрові кімнати, спальні, музичний зал та навчальна кімната для майбутніх першокласників. Є тут необхідна побутова техніка, на кухні – холодильне й технологічне устаткування, у дворі – ігрові майданчики.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеська область.

«Дерев'яна монументальна архітектура Лівобережної України». Відбулася також презентація VI тому «Замосцько-Волинських музейних зошитів».

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Фото автора.

...злочинцю світить 12 років. Якщо його упіймають

Головне управління МВС із боротьби з організованою злочинністю повідомило про завершення слідства у справі колишнього запорізького «смотрящего» «Анісіма» та передачу її до суду. «На початку 2010 року «Анісім», – йдеться у повідомленні прес-служби ГУБОЗУ, – підтримуючи дружні стосунки з керівництвом органів державної влади та місцевого самоврядування Запорізької області, завдяки власному авторитету, як неформального керівника Запорізької області, організував та очолив злочинну групу, до складу якої залучив депутата Запорізької міської ради. Члени групи упродовж 2010–2013 років займалися здирництвом стосовно бізнесменів, які володіли великими підприємствами, грошових коштів та частин майнових прав на їхні підприємства з подальшим переоформленням цих прав на підставних осіб»...

Злочини, погодьтеся, – дуже тяжкі, через те зловмисникам загрожує тепер до 12 років ув'язнення. Щоправда, заважає одна дрібниця: і «Анісіма», і його охоронця, причетність якого до вбивства ще 2006 року також доведено слідчими, завчасно випущено судами під підписку про невиїзд. Тепер їх знайде хіба що Інтерпол...

Щодо реакції запоріжців на новину, то їм, може, цікавіше дізнатися, чому довгі три роки місцева прокуратура, міліція, податкова тощо стояли по стійці струнку перед тим «Анісімом» і готові були за першим кивком голови «авторитета» кинути нищити чийсь бізнес або репутацію.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

Заводчан навчали правильно евакуюватись

У Кіровограді на підприємстві «Гідросила» провели навчання з укриття в захисній споруді.

За тактичним задумом, підприємство «отримало завдання продовжувати виробництво в умовах військової загрози». У зв'язку з цим всі формування цивільного захисту привели в повну бойову готовність.

Після отримання від чергового диспетчера повідомлення про «загрозу авіаційного обстрілу» директор «Гідросили» видав наказ про укриття персоналу в захисних спорудах. Далі все відбувалося суворо за сценарієм: вимкнувши обладнання, працівники поспішили до сховища. Одночасно з цим

свої пости зайняли члени групи з його обслуговування: слюсар, електрик, сантехнік, телефоніст, дозиметрист і хімік, сандружинники. Потім до роботи приступили фахівці радіаційної та хімічної розвідки, які провели всі необхідні обстеження (на знімку). І лише після їхньої доповіді про те, що назовні все в нормі, директор підприємства дозволив людям залишити укриття.

Петро МЕЛЬНИК.

Кіровоград.

Фото прес-служби управління ДСНС у Кіровоградській області.

Військова прокуратура Миколаївського гарнізону протягом жовтня 2014 року подала в суд три позови до обласного військкомату. Йдеться про стягнення заборгованості з виплати разової грошової допомоги у разі загибелі військовослужбовця, сума якої становить 609 тисяч гривень. Усі позови судом розглянуто й задоволено, поінформував нашого кореспондента Ірину Нежигай військовий прокурор Миколаївського гарнізону Володимир Волик

Вітчизняна оборонка підтверджує натовську орієнтацію

ФАКТ І КОМЕНТАР

Держконцерн «Укроборонпром» має намір працювати за стандартами НАТО. Про це заявив перший заступник генерального директора концерну Сергій Пінькас.

Як повідомляє прес-служба «Укроборонпрому», С. Пінькас зазначив, що техніка, яка перебуває на озброєнні української армії, виготовлена ще в радянський час. Тому використання стандартів НАТО сьогодні є пріоритетним завданням, розв'язання якого дозволить переоснастити ЗСУ, суттєво підвищивши в такий спосіб рівень обороноздатності держави.

«Це європейська практика. По-перше, необхідне запозичення технологій, а по-друге — розуміння, хто виступатиме інвестором і яким буде державне замовлення», — пояснив він. Найближчим часом «Укроборонпром» запрацює як єдина корпоративна система європейського зразка, а наступним кроком стане перехід на стандарти НАТО у виробництві озброєння.

По коментарі із приводу заяви Держконцерну «Укроборонпром» «Голос України» звернувся до директора Центру досліджень армії, конверсії і роззброєння Валентина Бадрака.

— Чи є озвучені наміри поставити роботу вітчизняної оборонки на рейки натовських стандартів якоюсь сенсацією?

— Ні. Цей процес триває вже давно. До концерну входить майже сто підприємств, більшість із яких уже освоїли натовські стандарти. Приміром, КБ «Луч» навіть продає країнам—членам Альянсу свою продукцію — високоточні засоби ураження. А КБ «Точність» розробило артилерійський снаряд «Квітник» у двох версіях — пострадянському і натовському. Це загальна тенденція, коли розробники подають свої вироби у двох видах — під радянськими зразками та альянсівськими.

— А в чому суть цих стандартів?

— Віднедавна нема сенсу розділяти натовські стандарти і пострадянські. Йдеться про нову технологію, що закладена у зброю нового покоління. Таким озброєнням здебільшого користуються країни НАТО. Тому його формально, за фактом, і назвали «стандарт НАТО». При цьому озброєння, зроблене за цими нормами, є в арсеналі Ізраїлю, ПАР та інших держав, що не є членами Північноатлантичного Альянсу.

Фактично йдеться про нові технології, нові види озброєнь. Цією заявою «Укроборонпром» просто узагальнив ситуацію на ринку і підтвердив загальну тенденцію своїх підприємств на так звану натовську орієнтацію.

До речі, доказом переваги цього стандарту є той факт, що Росія, не справляючись із розвитком власних технологій, закуповує в інших країн озброєння за натовським стандартом — ті ж французькі вертольотиносці Містралі.

— Що дає нашим ОПК і армії орієнтація на прийняті в Альянсі норми виробництва техніки та озброєння?

— Для українських розробників і виробників — це здатність і можливість споживати кращі сучасні технології, створювати спільний продукт, що підвищує потенційний успіх на зовнішньому ринку.

Щодо армії, то в контексті нашої ситуації, думаю, слід розвести завдання її оснащення на оперативні та стратегічні. Перші полягають у тому, щоб озброїти українську армію для протидії агресорові, тобто закуповувати для її потреб зараз те, що готове, те, що є в наявності. А завдання на перспективу пов'язані із закупівлею озброєння й технологій, щоб через 5—7 років нова зброя поповнила все-таки арсенали наших ЗСУ.

Ольга ВАУЛІНА.

Святий обов'язок — землю свою захистити

З ПЕРЕДОВОЇ

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«Знову все спливає на нас, — розводить руками Ігор — відчайдушний борець з 9-ї роти 3-го батальйону «тридцятки» (його «беха», здається, пошрамована осколками з усіх видів озброєння: Ігор на наших очах під невпинним обстрілом кілька разів виїздив «заспокоювати зеленку» і повертався без усякої героїчної пози, щоб незворушно допити каву, продовжити перервану на півслові розповідь чи розкурити нову цигарку), — по телевізору покажуть красиву картинку: «укропи» першими порушують домовленості про припинення вогню...

Які «картинки показують» у цих місцях, ми побачили в селі Тоненькому. Російський канал і два сепаратистських з Донецька розповідають страшилки про звірства українських карателів і підступність київської хунти так примітивно, що сприймаєш це як пародію на новини. Але це смішно нам. Багато хто з місцевих людей ефіру від «Оплоту» та іншої «телекомпанії» продовжує вірити, хоча саме «каратели» підготовують їх продуктами і допомагають відбудовувати зруйновані «деєнерівськими» «Градами» будинки. Хлопці з 9-ї роти, до речі, розповіли, як віддавали надлишок волонтерських харчів мешканцям Первомайська. «Взяли, як належне, ще й дорікнули, чому частіше не приходимо з «гуманітаркою». А один дідусь вирішив «віддячити» нам за продукти «наводкою»: «Бийте, — каже, — синки, в тому напрямі, — і покаже на наші позиції. — Там їхні танки стоять...». Ось таким казусом обернувся наш «гуманітарний конвой»...

Бійці 30-ї бригади.

Хлопці не люблять «високих» слів про героїство, патріотизм, мужність. Віджартовуються, бо «бронежилети і каски рятують лише в комплекті з почуттям гумору». І цей елемент, ми помітили, ніколи їх не підводить: ні під час обстрілів, ні тоді, коли вгризаються в землю лапатами, щоб вирити бліндажі, чи блискавично виїздити на бойове завдання.

І все-таки бійці про медаль мріють. Не для себе, для волонтерів, без яких їм «була би хана». «Якби не вони, ми взагалі не були б забезпечені найелементарнішим. Від волонтерів ми одержуємо все — починаючи від їжі й закінчуючи деталями до бойової техніки. По лінії Міноборони ми були б і досі голі та босі. Подивіться на цю видану нам форму — в ній навіть у «Зірницю» не пограєшся, а тут — справжня війна. Після її закінчення треба прижиттєві пам'ятники нашим волонтерам поставити, а не генералів прославляти. Хто з них більше «заникав» на

солдатах, хай прокуратура розбирається...».

Можливо, колись так і буде. Але всі розуміють, що це «колись» у дуже туманній перспективі. З цих позицій вона не розглядається. Підозрілу «зеленку» видно, присутність ворога чути. А майбутнє поки що ховається за фронтовими буднями. З бойовими завданнями, обстрілами, побитими «бехами», «танчиками» та екранами мобільників. І єдиним на всіх бажанням перемоги. Бо є, як серйозно кажуть найбільші ротні дотепники, «справді святий обов'язок — землю свою захистити»...

Людмила КОХАНЕЦЬ.
Фото
Олександра КЛИМЕНКА.

На блокпосту самопроголошеної «ДНР» донеччанку змусили віддати півмішка картоплі

Мешканці тимчасово окупованих міст Донецьки вистояли кілька годинних черг за гуманітарною допомогою. Про це повідомляють пенсіонери з обласного центру та деяких інших населених пунктів.

— У місті роздають допомогу в кількох «точках» одразу, всюди — за попереднім записом. Від самопроголошеної «ДНР» видають продуктові пайки у двох місцях у центрі, а також по районах. Але буває не щодня. Тому після реєстрації потрібно «ловити» день, коли привезуть допомогу. Є ще набори від фонду Ахметова: знаю, що їх можна отримати мешканцям Ворошиловського і Київського районів. Щодо інших районів не в курсі, — розповів пенсіонер Іван Матвійович, який за два місяці разом із дружиною тричі зміг отримати «гумантарку».

За словами співрозмовника, наповнення пакунків різне і непередбачуване. Сепаратисти називають це допомогою «від Росії», але в наборах — або продукти українського виробництва, або крупы на вагу. «Тушонка трапляється рідко, зазвичай — рибні консерви, згущене молоко, крупы, борошно. В чергах за допомогою від так званої ДНР спалахують сварки. Люди незадоволені тим, що стоять в черзі треба з ночі, а отримувеш півкіло цукру, кілограм рису, банку консервів — і все. Щоправда, скільки разів ти отримав допомогу, ніхто не записує, тому деякі стоять у чергах постійно, майже щодня».

Про прихистати, які виходять у чергах за «гуманітаркою», свідчить такий

факт. Літня мешканка Донецька прийшла за допомогою від «ДНР» із пакетом з логотипом «Рошен». Бабусю виштовхали з черги, нагородивши епітетом «бандерівка».

«Пайків», що їх роздають від «Гуманітарного штабу» Ріната Ахметова, вистачає на два тижні. Стояти доводиться довго: за свідченням однієї пенсіонерки, о шостій ранку біля пункту видачі вона отримала номер 680. Літні мешканці діляться один з одним інформацією про місця роздачі «гуманітарки» та адресами закладів харчування, де безплатно годують обідами. Пенсії в місті не виплачують з кінця літа, для переоформлення пенсій потрібно виїхати на територію, яка контролюється українською владою, але не всім під силу це зробити.

Мешканка Кіровського району обласного центру Віра Костянтинівна поскаржилася на мародерство, яке процвітає на блокпостах сепаратистів на в'їзді до міста: «Донька вирішила з'їздити до Волноваського району, купити овочів на зиму. Там десь рис, банку консервів — і все. Щоправда, скільки разів ти отримав допомогу, ніхто не записує, тому деякі стоять у чергах постійно, майже щодня».

картоплі шкода. Сперечатися з озброєними людьми, звичайно, ніхто не наважився. Півмішка картоплі у доньки забрали».

Мешканці населених пунктів, які контролюються українською владою, але перебувають у прифронтовій зоні, також відчують потребу в гуманітарній допомозі. Зокрема, про це розповіли «Голосу України» активісти-волонтери із Дебальцевого і Дзержинська. Великі фонди і місії не доїжджають до містечок і сіл, де гримлять вибухи, а їхні мешканці не мають змоги дістатися на «велику землю»: через відсутність транспорту чи грошей. Крім продуктів, люди потребують медикаментів, предметів гігієни, вугілля для опалення будинків.

Днями до селища Булавинського під Єнакієвим доставили партію макаронних виробів, цукру, гречаної крупы, дві тисячі літрів соняшникової олії, 20 кілограмів чаю і майже по тонні м'ясних і рибних консервів. Продукти із резервів Державної служби України із надзвичайних ситуацій привезли за дорученням голови обласної державної адміністрації Олександра Кіхтенка. Зараз селишна рада розподіляє допомогу серед населення.

Андрій СЕРЕДА.
Донецька область.

ФОТОФАКТ

У Чернігові за активну участь в АТО нагородили бійців спецбатальйону «Чернігів». Командиру підрозділу Роману Пицьківу вручено іменну зброю, вітчизняний пістолет «ФОРТ», чотирьом спецпризначенцям — нагрудні знаки МВС України «За відзнаку в службі», ще п'ятьом оголошено подяку, а двадцяти двом співробітникам присвоєно чергові спеціальні звання.

Фото Віктора КОШМАЛА.

Сподіваються на краще,
але пильність
посилюють

На вході до Запорізької міськради встановили рамку металолукача. Рішення посилити охорону адмінбудівлі прийняли після її телефонного «мінування» 14 жовтня. Тим часом у Мелітополі тамтешня міськрада звернулася до заможних городян із проханням допомогти грошима та матеріалами для спорудження капітальних блоків, аби завершити створення системи оборони міста.

Не зменшують активність і волонтери. Фонд «Сестри перемоги» придбав для бійців 55-ї артилерійської бригади 160 комплектів термобілизни та 200 пар термощарпеток. Здавалося б, дрібниця, та не для тих, хто тепер уже не буде мерзнути на бойових позиціях. За ініціативи відомого волонтера Дениса П'ятигорця ціла група ентузіастів виготовила «Першу народну тачанку». Так назвали капітально відремонтований автомобіль УАЗ, посилений бронеплитами. І ще: одразу декілька закладів пенітенціарної служби у Запорізькій області активно взялися за виробництво спорядження та форми для сил АТО. Першість тут утримує Мелітопольська виховна колонія для жінок з її потужним швейним виробництвом, що дозволило освоїти випуск військової форми, а також чохла для бронезилетів. А ув'язнені в Софіївській колонії №55 чоловіки взялися виготовляти розвантажувальні жилети.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

Морпехи
пішли в школу

Миколаївські підлітки влаштували теплий прийом морпехам, які прийшли до них у гості. Бійці 1-ї бригади морської піхоти імені Костянтина Ольшанського завітали до школи №51 і розповіли учням про свою службу в зоні АТО, побули в військовій будні.

Школярів цікавило багато що — вони хотіли отримати інформацію з перших вуст і розповідали самі про те, які важливі завдання вирішує зараз наша армія і як важливо для всіх нас бути разом — зустрічатися, допомагати один одному, просто спілкуватися.

Бійці розповіли про свій підрозділ, про традиції морської піхоти, продемонстрували типові спорядження — бронезилет, каску, казанок, каремат, спальний мішок. А поки учні охоче приміряли на себе елементи спорядження, дорослі широко бажали, щоб для дітей війна залишалася тільки грою.

Ірина НЕЖИГАЙ.
Миколаїв.

Допомоги армії
багато не буває

Шефську допомогу на суму понад 1,3 мільйона гривень надали прикордонникам та бійцям дислокованих на Херсонщині частин ЗСУ райдержадміністрації області та виконавчі комітети міст обласного підпорядкування. Окрім того, місцева влада допомогла зібрати їм харчів на 371,5 тисячі гривень та оздоровити в приморських пансіонатах 182 солдатів і офіцерів. Ця робота триває й нині: облдержадміністрація координує пошук спонсорів для придбання п'ятнадцяти модульних вагончиків, в яких зимуватимуть мобілізовані бійці батальйону «Сармат» — вони охороняють стратегічні об'єкти на території краю.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

Урятувати шахту від закриття

Експерти вважають, що імпортувати вугілля для України буде дешевше, ніж утримувати частину шахт, що постраждали від воєнних дій у зоні АТО. На думку керівника Луганщини, ліквідація вугільних підприємств може стати останньою краплею терпіння населення шахтарського краю і призведе до соціального вибуху.

Ситуація критична

На території «ЛНР» сьогодні залишилися більша частина вугільних підприємств, до того ж два із них — «Свердловантрацит» і «Ровенькиантрацит» компанії ДТЕК вважаються провідними в галузі. Шахти продовжують працювати, однак їхня продукція, за деякими відомостями, здебільшого спрямовується до сусідньої держави. Як повідомляють місцеві спостерігачі, вугілля, добуто на шахтах ВАТ «ДТЕК Свердловантрацит», вивозять у Ростовську область. І вантажівками, і залізницею через станцію «Красна могила». Водночас із боку Росії здійснюються поставки матеріалів, необхідних для роботи підприємств. Цей факт пояснюється тим, що в селішні Михайлівка Красносулинського району Ростовської області розташована збагачувальна фабрика «Обухівська», що належить компанії «ДТЕК». У якому напрямку вивозиться вугілля після збагачення — не відомо.

Місцеві жителі шахтарських міст постійно повідомляють про те, що «ЛНРівці» машинами вивозять вугілля за межі української території до РФ і вже спустошили всі склади. Щоправда, останнім часом серед бойовиків виникли серйозні протиріччя у встановленні свого права на «експропріацію» вугілля. Причому нерідко такі з'ясування закінчуються стріляниною, а то й справжніми боями. Як розповідають очевидці, днями з Антрацита на декількох вантажівках у супроводі двох танків вивозили чергову партію вугілля. Колону зупинили на козачому блоку. З якихось причин свої козаки не

пропустили вантаж далі, намагаючись повернути його назад. У відповідь танки обстріляли їхні позиції й рушили в потрібному напрямку.

Експерти зазначають, що в регіонах, не контролюваних українськими військовими, терористи вилучають вугілля без будь-якого спротиву. До того ж грабіж іде відкритий і вдень, і вночі як на шахтах ДТЕК, так і на державних підприємствах. Видобуток вугілля в Луганській області знизився до мінімального показника. Запасів палива для українських теплоелектростанцій може вистачити тільки до середини листопада, а коштів, отриманих від реалізації палива, що видобувається, вистачає вкрай рідко, на 20% зарплати. Ситуація у вугільній галузі сьогодні така, що без державної підтримки, без дотацій галузь існувати не може. Однак грошей у державі немає. Якщо торік у бюджеті України було закладено й область одержала державної підтримки на собівартість вугілля чотири з половиною мільярди гривень дотацій, то в першому кварталі цього року сума знизилася до мільярда гривень. Нинішня ситуація критичніша. Вихід із становища уряд знайшов у тому, щоб закрити частину вугільних підприємств, а необхідний обсяг палива імпортувати.

За розрахунками Міністерства енергетики і вугільної промисловості, до кінця року Україні потрібно імпортувати 4,2 млн. тонн вугілля, що спричинить додаткові витрати для генеруючих компаній у розмірі 1,5—2 млрд. грн. Але експерти вважають, що потреби в імпортованому вугіллі зростатимуть. Це пере-

дусім пов'язано з масовим переходом населення з газу на електроенергію, і це, зрозуміло, збільшить споживання електрики. Інші аналітики переконані, що закупівля за рубежом «чорного золота» поставитиме під сумнів економічну доцільність існування вітчизняної вугільної промисловості державної форми власності. То який варіант вибрати?

Знищити не дамо!

У надрах профільного міністерства розроблено проект розпорядження Кабінету Міністрів «Про ліквідацію деяких збиткових вуглевидобувних підприємств, які зупинили свою виробничу діяль-

ДО РЕЧІ

16 жовтня Державна казначейська служба України перерахувала державному підприємству «Донбасантрацит» у Красному Лучі 73,5 млн. гривень для виплати зарплати. Прикметно, що підприємство перебуває на території, підконтрольній бойовикам. Ще 151 млн. гривень заборгованості у зарплаті виплачено шахтарям держпідприємства «Гірськевугілля», яке знаходиться на українській стороні області. Воно нещодавно створене на базі ДП «Первомайськвугілля», підконтрольного бойовикам.

ність внаслідок ведення бойових дій на територіях Донецької і Луганської областей». Документом передбачено закриття 14 вугільних підприємств Донбасу, які «глибоко збиткові, а їх поновлення й подальша виробничо-господарська діяльність — недоцільні». В пояснювальній записці до проекту розпорядження зазначено, що вартість ліквідації цих шахт орієнтовно становитиме 2,02 млрд. грн., а терміни ліквідації — 18—36 місяців. «При цьому економія бюджетних коштів, завдяки прийняттю цього проекту постанови, протягом наступних трьох років становитиме 2,03 млрд. грн., а починаючи з 2018 р. — не менш як 1,35 млрд. грн. щорічно». На думку авторів проекту, такий крок дозволить оптимізувати структуру вугільної

галузі, підвищити ефективність функціонування підприємств вуглепрому».

У переліку шахт, доданих до цього проекту розпорядження Кабінету Міністрів «Про ліквідацію деяких збиткових вуглевидобувних підприємств...», лисичанські гірники побажили дві свої шахти і не на жарт стривожилися. Як можна ліквідувати «Новодружню» і «Привільнянську», якщо обидві шахти забезпечують вугіллям своїх споживачів, готують нові лави, які планують увести в експлуатацію наступного року. Тоді «Привільнянська» даватиме по 700, а «Новодружня» — по 300 тонн вугілля на добу.

Понад те, під час бойових дій, що проходили в Лисичанську наприкінці липня, ці вугільні підприємства не постраждали. Щоправда, змушені були зупинити виробництво. У липні — з метою безпеки гірників, у серпні, вересні — з метою заощадження коштів, оскільки бюджет вугільної галузі рішенням Кабміну був зменшений на одну п'яту частину, тобто на один мільярд гривень.

На спільній нараді керівників ПАТ «Лисичанськвугілля», шахт і профспілкових організацій ми змушені були погодитися на безоплатні відпустки та зупинення гірничих робіт на двох шахтах, — розповідає голова Лисичанської територіальної профспілкової організації вуглярів Володимир Іванишин. — Адже це було зроблено

У рятувальників
гостювали
маленькі переселенці

Діти з двох родин священнослужителів, які через військові дії переїхали з Тельманівського району Донецьки на Закарпаття, побували на екскурсії у вогнегасників (на знімку).

Шестеро маленьких екскурсантів віком від трьох до десяти років з великим зацікавленням роздивлялися пожежну й рятувальну техніку та ставили безліч запитань. Їх цікавило буквально все: особливості роботи, де навчаються пожежники, чому служба порятунку має номер «101». Дорослі дядьки у фор-

для збереження робочих місць, щоб, не дай Боже, не дочекатися наказу галузевого міністерства про скорочення чисельності трудящих у зв'язку із проблемами фінансування й, відповідно, скорочення фонду зарплати.

За цей час, поки обидві шахти стояли, їхні адміністрації шукали вихід із ситуації, нових партнерів, шляхи реалізації продукції. Перебуваючи в зоні проведення АТО, і «Новодружня», і «Привільнянська», на жаль, втратили колишні канали. У результаті воєнних дій були зруйновані й висаджені в повітря мости, залізниці, перегони, станції. Якийсь час обидві шахти забезпечували вугіллям власні потреби й потреби закріплених за ними споживачів. Нові зв'язки вони знайшли лише наприкінці серпня, але за цей час перевезення подорожчали, а вугілля доводилося возити на довгі відстані. Сьогодні обидві шахти не працюють, але продовжують боротися за своє існування. Велику підтримку їм надає глава Луганської ОДА Геннадій Москаль.

Я не дам своєї згоди на закриття жодної шахти Луганської області, — заявляє він і демонструє свій примірник проекту Кабміну, на якому стоїть досить розбірливий напис: «Категорично ні!».

Категорично проти ліквідації шахт виступають також профспілкові організації, назвавши проект поспішним і непродуманим.

Зважаючи на те, що частина шахт працює на території, підконтрольній «ЛНР», уряд заявляє, що «тримає двері для них відчиненими». Але поки що всі належні виплати спрямовує на вугільні підприємства, які працюють на українській стороні області. А їх, до речі, не так уже й багато. Тож у цьому сенсі у «Новодружню» і «Привільнянської» з'явився шанс продовжити своє життя.

Алла АНТИПОВА.
Луганськ.

Міністр закордонних справ України Павло Клімкін із дводенним візитом відвідав Ізраїль і провів двосторонні зустрічі з лідерами країни. Міністр також провідав українців, які отримали важкі поранення під час Революції Гідності та антитерористичної операції й перебувають в одній із ізраїльських клінік

Подальша демократизація виборчої системи Узбекистану

Відповідно до статті 117 Конституції Республіки Узбекистан у грудні 2014 року в країні відбудуться вибори в Олій Мажліс Республіки Узбекистан, обласні, районні та міські Кенгаші народних депутатів. Істотною особливістю майбутніх виборів полягає в тому, що їх буде проведено відповідно до вдосконаленого виборчого законодавства.

Для підвищення ефективності правових механізмів, спрямованих на створення рівних умов і можливостей політичним партіям і кандидатам у депутати під час виборчої кампанії, надійне забезпечення виборчих прав громадян, їх вільне волевиявлення, прозорість діяльності виборчих комісій, впровадження в практику нових форм, методів і умов проведення передвиборної агітації, внесено зміни і доповнення до Конституції Республіки Узбекистан, до низки законів. Заплановано й інші заходи вдосконалення правових основ проведення демократичних виборів. Про внесені зміни до законодавчих актів нашому кореспондентові розповідає голова Комітету Законодавчої палати Олій Мажлісу Республіки Узбекистан з демократичних інститутів, недержавних організацій та органів самоврядування громадян А. САЇДОВ (на знімку).

— Акмале Холматовичу, поясніть, будь ласка, чим зумовлено ці зміни?

— Насамперед хотілося б особливо відзначити, що за роки незалежності в країні проведено глибокі перетворення в сфері формування й розвитку ефективної та демократичної виборчої системи.

У 2003 і 2008 роках внесено зміни і доповнення до законів «Про вибори в Олій Мажліс Республіки Узбекистан», «Про вибори в обласні, районні та міські Кенгаші народних депутатів», «Про вибори Президента Республіки Узбекистан», інші акти законодавства. У них було закріплено принципове положення про проведення виборів у представницькі органи влади винятково на багатопартійній основі, про те, що кандидати в депутати Законодавчої палати вибираються політичними партіями, а кандидати в депутати місцевих Кенгахів — відповідними органами політичних партій на місцях. Це забезпечило поетапну, послідовну лібералізацію національної виборчої системи, проведення виборів до двопалатного парламенту в повній відповідності з вимогами закону й загальновищезначимими міжнародними принципами і нормами.

У результаті створено сучасну виборчу систему, що відповідає найвищим демократичним вимогам, сформовано ефективну законодавчу основу виборів, яка відповідає міжнародним виборчим нормам і принципам, забезпечує гарантії вільного волевиявлення громадян, право кожного вільно обирати і бути обраним до представницьких органів державної влади.

Як зазначив Президент Республіки Узбекистан Іслам Карімов у доповіді на спільному засіданні Законодавчої палати і Сенату Олій Мажлісу Республіки Узбекистан 12 листопада 2010 року, «виборча система, що є найважливішою складовою демократичних перетворень, модернізації країни, постійно розвивається, і сама практика, накопичений нами досвід, особливо під час останніх виборів, ставлять на порядок денний питання подальшої демократизації виборчих процесів».

Тому в Концепції подальшого поглиблення демократичних реформ і формування громадянського суспільства в країні відзначена доцільність реалізації законодавчих ініціатив, спрямованих на подальше вдосконалення виборчої системи Республіки Узбекистан. Відповідно до цього групою депутатів нижньої палати парламенту було ініційовано розробку проекту закону, який передбачає внесення змін і доповнень до Закону Республіки Узбекистан «Про Центральну виборчу комісію Республіки Узбекистан», Бюджетного кодексу Республіки Узбекистан і Кодексу Республіки Узбекистан про адміністративну відповідальність.

— Які новачки відображено в цьому законопроекті?

— Як відомо, з ініціативи глави держави ухвалено Закон Республіки Узбекистан «Про внесення змін і доповнень в окремі статті Конституції Республіки Узбекистан (статті 32, 78, 93, 98, 103 і 117)». Відповідно до змін статті 117 глави XXIII «Виборча система» Основного Закону країни встановлюється, що для організації та проведення виборів Президента

Республіки Узбекистан, в Олій Мажліс Республіки Узбекистан, а також референдуму парламентом утворюється Центральна виборча комісія Республіки Узбекистан. Конституційне закріплення статусу Центральної виборчої комісії як незалежної демократичної інституції, що забезпечує підготовку й проведення виборів без втручання інших органів державної влади, є найважливішою гарантією забезпечення демократичності виборів.

Необхідно особливо відзначити, що ухвалений нині в першому читанні проект закону підготовлено саме з метою реалізації внесених змін до статті 117 Конституції Республіки Узбекистан, що передбачають конституційне закріплення порядку організації й основних принципів діяльності Центральної виборчої комісії. Так, до Закону «Про Центральну виборчу комісію Республіки Узбекистан» пропонується внести такі зміни і доповнення:

по-перше, пропонується розкрити суть і зміст основних принципів діяльності Центральної виборчої комісії: незалежність, законність, колегіальність, гласність, справедливість. Зокрема, принцип незалежності припускає здійснення діяльності ЦВК незалежно від будь-яких державних органів, громадських об'єднань і посадових осіб, втручання в її діяльність не припускається й тягне за собою відповідальність відповідно до закону. Принцип гласності — це відкрите проведення засідань Центральної виборчої комісії, у тому

числі шляхом участі в них представників політичних партій, ЗМІ, спостерігачів від інших держав, міжнародних організацій і рухів;

по-друге, запропоновано виключити норму, що передбачає припинення Олій Мажлісом повноважень Центральної виборчої комісії. При цьому зберігається чинний порядок припинення Олій Мажлісом повноважень членів ЦВК. Це нововведення спрямоване на подальше зміцнення гарантій незалежності Центральної виборчої комісії;

по-третє, пропонується встановити наступні вимоги до кандидатів, що обираються членами ЦВК: громадянство Республіки Узбекистан; проживання на її території не менш як п'ять останніх років; вік — 25 років; як правило, наявність вищої освіти, досвіду роботи в організації й проведенні виборів, референдуму; повага серед громадянськості.

Водночас передбачається підвищити кваліфікаційні вимоги до кандидатів у члени Центральної виборчої комісії з метою забезпечення обрання найгідніших людей, що мають авторитет і повагу серед громадянськості. Так, установлюється категорія осіб, які не можуть бути членами ЦВК: особи, що мають непогашену або незняту судимість за тяжкі чи особливо тяжкі злочини; військовослужбовці Збройних Сил, співробітники Служби національної безпеки, інших воєнізованих підрозділів; професійні служители релігійних організацій та об'єднань;

по-четверте, встановлюється норма, яка забороняє членам ЦВК

займатися іншою оплачуваною діяльністю, крім наукової та педагогічної;

по-п'яте, розширюються повноваження Центральної виборчої комісії. Так, пропонується введення таких нових повноважень, як розподіл коштів для фінансування участі політичних партій у виборах; здійснення міжнародного співробітництва: організація зустрічей із представниками іноземних держав і міжнародних організацій; укладання угод, меморандумів про співробітництво; участь у спостереженні за виборами в закордонних країнах, у тому числі в складі місії міжнародних організацій; запрошення міжнародних організацій, виборчих органів закордонних країн для спостереження за виборами в країні; проведення акредитації спостерігачів від закордонних країн і міжнародних організацій тощо.

— А які зміни й доповнення пропонується внести до Бюджетного кодексу і Кодексу Республіки Узбекистан про адміністративну відповідальність?

— Як було вже зазначено, передбачається значне розширення повноважень Центральної виборчої комісії. Тому в проекті закону передбачено зміни до статті 70 Бюджетного кодексу («Витрати республіканського бюджету») і статті 15 («Фінансування ЦВК») Закону «Про Центральну виборчу комісію Республіки Узбекистан», які встановлюють, що фінансування Центральної виборчої комісії передбачається в державному бюджеті республіки окремим рядком.

До статті 70 Бюджетного кодексу Республіки Узбекистан також пропонується внести зміну, що передбачає здійснення з республіканського бюджету витрат ЦВК з підготовки та проведення виборів і референдумів, включаючи фінансування участі політичних партій у виборах, окружних і дільничних виборчих комісій.

Це доповнення вноситься з урахуванням конституційного статусу Центральної виборчої комісії Республіки Узбекистан з метою зміцнення її фінансової незалежності при підготовці й проведенні виборів.

У Кримінальному кодексі Узбекистану, у двох його статтях передбачено лише кримінальну відповідальність за порушення законодав-

ства про організацію, проведення виборів або референдуму і перешкоджання здійсненню виборчого права або повноважень довірених осіб. Водночас у Кодексі Республіки Узбекистан про адміністративну відповідальність немає норм, що встановлюють юридичну відповідальність за окремі порушення виборних законів.

У цьому зв'язку пропонується в Кодексі про адміністративну відповідальність установити відповідальність за такі правопорушення, як незаконне втручання в діяльність ЦВК і виборчих комісій, комісій із проведення референдуму; невиконання рішень ЦВК і виборчих комісій, комісій із проведення референдуму.

Передбачається адміністративна відповідальність і за порушення прав кандидата, довіреної особи, спостерігача чи уповноваженого представника політичної партії; за порушення умов і порядку проведення передвиборної агітації, агітації з питань, винесених на референдум; за поширення неправдивих відомостей про кандидатів, політичні партії; навмисне знищення чи пошкодження інформаційних і агітаційних матеріалів під час підготовки і проведення виборів чи референдуму; порушення порядку фінансування виборів чи референдуму; порушення порядку опублікування (оприлюднення) результатів опитувань громадської думки, прогнозів результатів виборів чи референдуму.

Нині цей проект закону пройшов обговорення за участю депутатів Законодавчої палати, членів Центральної виборчої комісії й територіальних виборчих комісій, експертів міністерств і відомств, а також представників політичних партій, інститутів громадянського суспільства й засобів масової інформації.

Ухвалення і реалізація цього закону сприятимуть більш повному здійсненню принципу свободи вибору, подальшій демократизації виборчої системи країни, зміцненню принципів відкритості й прозорості виборів, а також забезпеченню незалежності Центральної виборчої комісії Республіки Узбекистан.

Матеріал підготовлено за сприяння Посольства Республіки Узбекистан в Україні.

Канада приголомшена. Але не залякана

«Мої співвітчизники, канадці! Удруге за цей тиждень на нашій землі скоєний брутальний та жорстокий напад. Сьогодні наші думки — з родинами загиблих та постраждалих. Але нехай це не вводить нікого в оману — нас не залякати! Канада ніколи не злякається!» — таку заяву зробив прем'єр-міністр Канади Стівен Гарпер, коментуючи трагічні події 22 жовтня, коли двоє зловмисників влаштували стрілянину біля військового меморіалу в центрі Оттави та в приміщенні парламенту, повідомляє АРР.

Нині 27 військових баз Канади отримали наказ посилювати заходи безпеки через підвищену загрозу терактів. Парламентські установи, мерії та місцеві адміністрації закрилися до понеділка майже по всій країні, в судах посилили охорону. В громадському транспорті лунають оголошення з проханням бути пильними та повідомляти про підозрілі ви-

падки. Рівень терористичної загрози в Канаді вже підвищено з низького до середнього. Після інциденту сили проти-повітряної оборони США та Канади було переведено до стану підвищеної готовності.

Нагадаємо: в результаті стрілянини загинув солдат почесної варті; двоє людей з травмами потрапили до лікарні. Одного з нападників поліція застрелила. За попередніми даними, це уродженець провінції Квебек Мішель Джозеф Холл, який нещодавно прийняв іслам і змінив ім'я на Зіхад-Бібо. За даними поліції, чоловік мав неодноразові конфлікти із законом.

А напередодні інциденту був ще один напад на канадських військовиків. На парковці одного з торговельних центрів Квебека ісламіст скоїв зумисний наїзд на двох військовослужбовців, один із яких загинув.

Поліцейські машини перекрили рух транспорту вулицею, де розташована будівля парламенту Канади.
Фото Xinhua/Укрінформ.

Саміт майбутнього вугільної галузі

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

В основі суперечки навколо енергетичної складової «кліматичного пакета» — майбутня доля вугільної промисловості низки країн—членів ЄС, передусім Польщі. Прем'єр країни Ева Копач чітко декларувала: із саміту хоче повернутися з упевненістю, що захистила польські інтереси. В основі пропозицій Варшави — збережен-

ня вугільної галузі завдяки новим підходам до модернізації та кон-курентоспроможності енергетики, близько 90% якої нині пов'язано з вугіллям. Від нього залежать також інші енергоємні галузі, наприклад, хімічні підприємства і цементні заводи. В результаті прийняття надто жорстких вимог до викидів CO₂ польські підприємства будуть змушені масово купувати права на емі-

сію викидів, а свої затрати перекладатимуть на плечі споживачів, попереджають аналітики. Тож поляки запропонували свою формулу: беремо на себе зобов'язання щодо екологічних інвестицій, реформування енергетики та не заперечуватимемо проти зменшення емісії CO₂. На томісті сподіваємося на збереження нинішніх емісійних квот та можливість їх безплат-

ної передачі електростанціям, щоб запобігти різкому підвищенню цін на електроенергію. Варшава пропонує зменшувати викиди CO₂ не шляхом відмови від вугілля, а через модернізацію енергетики, що базується на цьому виді палива. Згідно з попередніми розрахунками, в такий спосіб емісії шкідливих викидів можна зменшити на третину. Ще кілька тижнів

тому видавалося, що Польща буде самотньою у своїй позиції та готовності до ймовірного накладення вето на кліматичні нововведення, в разі неврахування її пропозицій. Проте, завдяки дипломатичній активності та розробленій аргументації, поляки приїхали до Брюсселя, заручившись підтримкою країн—членів Вишеградської групи, Румунії та Болгарії, які перебувають у такій самій «вугільній залежності».

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.
Варшава.

Найманці й терористи можуть тільки вбивати

У Москві націонал-шовіністи б'ють на сполох. У телевізійному зверненні «екс-міністр оборони Ігор Стрелков», який нині переховується у Соловецькому монастирі в Росії, заявив про «задачу Кремлем Новоросії». Екс-прем'єр Бородай втік із Донецька до Москви, а в Державній Думі на зміну войовничій риториці боротьби з «українським фашизмом» прийшло похмілля. Увесь правий набір російських законодавців очікує на нові ініціативи Путіна у війні Росії проти України. Водночас онук сталінського міністра Молотова депутат В'ячеслав Ніконов упевнений, що «в Москві не виникне проблем з визнанням виборів у Новоросії».

Колишній найманець, російський громадянин із кличкою «Яфест», який воював

на Донбасі (сьогодні відомий блогер російського Інтернету) розповів кореспондентові

«Голосу України» про те, що на окупованій Росією території України «ніхто не знає, що буде з цією Новоросією». Що серед найманців і бандитів, козаків і «солдатів удачі» панують страх, бійки, пияцтво. Неконтрольовані ніким озброєні угруповання воюють одне з одним, займаються мародерством, скоюють карні злочини.

— Яка сьогодні ситуація на окупованих Росією територіях?

— Нежиттєздатність «республік» стала очевидною. Хиткий мир показав, що терористи можуть тільки вбивати. В захоплених найманцями селах і містах триває боротьба за владу, російські гроші та зброю, створюються клоунські суверенні держави. Майже в кожному місті, захопленому війнами Москви, є республіки із блазнівськими урядами. А населення не підтримує терористів і бажає тільки одного — щоби «русский мир» дав їм спокій.

— Правда, що бандити не мають єдиного командування і займаються грабежами та мародерством?

— Терористи вбивають одне одного, своїх командирів. Скоєно замах на лідера «Новоросії» Павла Губарева, автомобіль «прем'єра» був обстріляний і потрапив в аварію. І це вже не перший замах на Губарева. Також невідомі чинили замах на життя головнокомандувача військами «ДНР» Олександра Захарченка й колишнього глави «ДНР» Дениса Пушиліна. Крім того, в Донецькій області регулярно відбуваються сутички між угрупованнями повстанців. Наприклад, днями бойовики Ігоря Безлера влаштували перестрілку з бойовиками Захарченка.

— А в якому стані економічна інфраструктура захоплених територій?

— «Економіка війни» застрягла десь між первісним обміном і фео-

далізмом. Проте лідери повстанців сповнені амбіцій. Улітку Валерій Болотов обіцяв перетворити свою «республіку» на «маленьку Швейцарію». У вересні «деєнерівців» оприлюднили ескіз власної валюти, а невдовзі оголосили про створення власного національного банку. Але поки що, наприклад, горлівські медики кілька місяців випрошують у «міністерства охорони здоров'я ДНР» аванс. Потім до міськвідділу охорони здоров'я приходить польовий командир Безлер із сумкою готівки. Ну а готівку отамани добувають у найрізноманітніший спосіб, у тому числі обкладають оброком місцевий бізнес.

— Напевно, найбільше страждають прості люди, мешканці цих регіонів?

— Не треба пояснювати, з якими почуттями жителі території війни чекають зими. Поки що населення вдається підкуповувати роздачею безплатних продпайків. З пенсіонерами взагалі біда. Бандити відправляють людей похилого віку по пенсії на «окуповані хунтою» території, організовуючи для них автобусні тури.

Від редакції: згідно з мінськими угодами, між зайнятими терористами та найманцями районами Донбасу і силами АТО встановлять тридцятикілометрову буферну зону.

Віктор ТИМОШЕНКО.
Москва.

Кошти з Японії підуть війнам АТО

У центральному регіоні Японії Канто, за підтримки посольства, відбувся український фестиваль, ініційований громадською організацією українців у Японії «Краєни». У програмі — класи з писанкарства та виготовлення ляльки-мотанки, української пісні та танцю. Кошти, зібрані з уроків майстерності, з продажу українських сувенірів та страв національної кухні буде передано на допомогу війнам АТО, повідомила наш власний кореспондент у Токіо Ніна БАЛИКОВА.

Фото зі сторінки організації українців у Японії «Краєни».

ОГОЛОШЕННЯ

Про зміну умов користування Програмою Лояльності для корпоративних клієнтів. ТОВ "АСТЕЛІТ", що надає телекомунікаційні послуги під торговою маркою business life:), повідомляє про зміну умов користування Програмою Лояльності для нових та існуючих корпоративних клієнтів з 01.11.2014 року. З новими умовами користування Програмою Лояльності для корпоративних клієнтів можна ознайомитись на сайті: www.businesslife.com.ua

Ліцензія НКРЗ АБ №222715 від 17.11.2005 р. ТОВ "Астеліт", 03110, м. Київ, вул. Солом'янська, 11, літера "А".

Публічне акціонерне товариство по газопостачанню та газифікації "Київоблгаз" повідомляє:

Відповідно до Наказу ПАТ "Київоблгаз" № 314 від 02.09.2014 р. скасовано наступну довіреність:

1.Довіреність № 1-727/1 від 30.12.2013 року, видану начальнику служби по розрахунках за спожитий газ Києво-Святошинської філії по експлуатації газового господарства ПАТ "Київоблгаз".

Відповідно до Наказу ПАТ "Київоблгаз" № 414 від 10.10.2014 р. скасовано наступні довіреності:

1. Довіреність № 1-126 від 02.09.2014 року, в. о. начальника Броварської філії по експлуатації газового господарства ПАТ "Київоблгаз".

2. Довіреність №1-186 від 01.10.2014 року, видану начальнику Володарської дільниці Тарашанської філії по експлуатації газового господарства ПАТ "Київоблгаз".

Оголошення про проведення конкурсу на визначення організатора торгів щодо реалізації майна ДП "Заріна" ТОВ "Раст Трейдинг" (код 2604304515), а саме: лінії по виробництву вафельної трубочки у складі: автомат для виробництва вафельної трубочки EWB 2/2 - 1 шт.; пристрій наповнення начинки E-FWB2 - 1 шт.; пристрій для другої тисової полоси DA-EWB2 - 1 шт.; конвеєр для обжиму вафельної трубочки ННРВ - 1 шт.; пристрій для виготовлення трубочки у формі "подушечка" - РНР-EWB2 - 1 шт., загальна початкова вартість 2541000,00 грн. на наступних умовах:

Наявність досвіду проведення торгів/електронних торгів від 3 років; наявність необхідних технічних засобів/програмного забезпечення для проведення електронних / біржових торгів; запропонована найменша ціна за проведення аукціону.

Перелік необхідних документів для участі у конкурсі: Заява про участь в конкурсі довільної форми, із зазначенням електронної адреси заявника; Свідоцтво/виписка про державну реєстрацію; Витяг з ЄДР не старіший ніж 3 місяці з моменту отримання; Копія наказу про призначення Керівника та/або директора філії; Довідка довільної форми про наявність досвіду проведення торгів.

Заявки приймаються протягом п'яти днів з моменту виходу оголошення в електронному вигляді на електронну адресу: iv_gusar@ukr.net Повідомлення про результати конкурсу направляються всім заявникам на електронну адресу зазначену у заявці.

Сьогодні в Україні відчутно похолодає. На півдні температура опуститься до 2—5 градусів тепла. На решті території вночі до 1—4 градусів морозу, в північних областях — до мінус 6, вдень від 1 морозу до 4 тепла. На Одещині й Закарпатті пройдуть дощі, у західних, південних і центральних областях — з мокрим снігом. На дорогах місцями ожеледиця.

АСТРОПРОГНОЗ НА 27 ЖОВТНЯ — 2 ЛИСТОПАДА

Овни. Останнім часом ви багато досягли й достатньо втомилися. Рухатися вперед вас змусять нові ідеї, плани й бажання. Головне — не перестарайтесь.

😊 27, 29 😞 28

Тельці. У вас виникнуть різні суперечливі ідеї. Ваше завдання — гармонійно їх поєднати і втілити в життя.

😊 29, 1 😞 30

Близнюки. У вас може виникнути світле романтичне почуття, з'явиться людина, яку ви могли б покохати, але лише якщо ви самі собі це дозволите.

😊 27, 31 😞 28

Раки. Ви можете потрапити у залежність від чужих ідей і бажань. Перш ніж їх приймати, задумайтесь, чи справді це вам потрібно?

😊 1, 2 😞 29

Лев. Владний характер, спрямованість думки й непохитність дадуть змогу вам вирішити багато питань і досягти результатів у справах.

😊 28, 29 😞 2

Дів. Ваша активність дасть певні результати, є шанс змінити свою долю, направити її в інше русло. Дійте за велінням серця.

😊 1, 2 😞 30

Терези. Ви можете почати активно просуватися вперед, вирушити в подорож чи зайнятися новою діяльністю, але будьте обачними.

😊 29, 31 😞 1

Скорпіони. Ви не стоятимете на місці — на вас чекає шлях у невідоме. Нові перспективи діяльності, різні ідеї й плани рухатимуть вас до нового.

😊 27, 29 😞 31

Стрільці. Перед вами відкриваються перспективні простори, які ви зможете легко освоїти. Активна діяльність дасть змогу укласти потрібні союзи й наблизить до мети.

😊 1, 2 😞 28

Козероги. Ви відчуватиме загальний підйом сил. Ваша енергія дасть змогу легко й досить плавно вирішити будь-які питання й досягти бажаного.

😊 29, 30 😞 2

Водолії. Перед вами відкриваються надзвичайні можливості, нові обрії, у цей час варто укладати ділові союзи — вони приведуть до успіху.

😊 27, 29 😞 31

Риби. З'явилася можливість відпочити й побути у гармонії з собою й навколишнім світом. Живіть спокійно й розмірено, радійте подіям, які відбуваються.

😊 27, 31 😞 1

Обираємо якісні автозапчастини

ОРИГІНАЛ — ПІДРОБКА: ВІЧНИЙ БІЙ

Останнім часом значно зросла кількість підробок автомобільних запчастин. Після придбання такого товару власник авто стикається з багатьма неприємностями: неякісні запчастини швидко виходять з ладу, негативно впливають на термін служби інших механізмів машини, позначаються на безпеці руху. Автомеханік Олександр ШЕПЕЛЕВ радить, як відрізнити якісну фірмову продукцію від небезпечної фальшивки.

Автомобільні запчастини умовно можна поділити на три групи: оригінальні, дублікатні і контрафактні. Оригінальні автозапчастини виготовляють заводи-виробники машин чи за їхнім замовленням заводи-партнери, які славляться високою якістю продукції. Оригінали встановлюють у нові автомобілі і продають у фірмових сервісних центрах (коштують досить недешево).

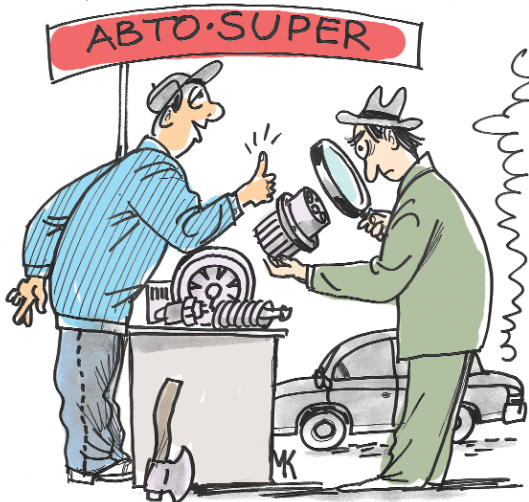
Дублікатні автозапчастини можуть бути виготовлені заводами — партнерами автовиробника або іншими фабриками для певної марки. Здебільшого такі деталі високоякіс-

ні, а ціна на них нижча за оригінал.

Контрафактні автозапчастини — це підроблені невідомим виробником деталі з використанням характерних особливостей (упаковка, маркування) відомого бренду. Ця категорія запчастин відрізняється низькою якістю і коротким терміном експлуатації. Однак ціна такої продукції у декілька разів нижча.

Для того щоб не натрапити на неякісну фальшивку, слід дотримуватися таких правил.

Перевірені магазини. Віддавайте перевагу компаніям, які виступають офіційними дилерами. На авторизо-

ваних сервісах цінують репутацію, тому нададуть кваліфіковану допомогу і запропонують якісні автозапчастини. А от, як свідчить практика, на автобазарах та в палатках придбати якісну деталь майже неможливо.

Увага на дрібниці. Особливу увагу зверніть на коробку та упаковку запчастини, вивчіть додаток фірми-

виробника з оригінальним номером. Якісний спеціальний пакувальний папір, чітко вибитий на запчастині логотип, наявність у комплекті всіх супутніх деталей (гайки, гвинтики, мастила) свідчать про те, що перед вами продукція, яка відповідає стандартам якості.

Зовнішній вигляд. Зверніть увагу на рези-

ну: якщо вона має різкий запах чи залишає сліди на руках, найімовірніше, перед вами підробка. Металеві деталі мають бути з якісного металу, гарно оброблені, без помітних виступів литих швів.

Вимагайте сертифікат. Щоб вберегтися від фальшивки, автовласник повинен попросити у продавця сертифікат якості на продукцію. Такі сертифікати є далеко не в кожному місці продажу автозапчастин, однак його наявність свідчить про якість деталей.

Дуже часто економні автовласники шукають варіант подешевше, не розуміючи, що за дешевизною приховується неякісна підробка. Купуючи фальшивку за низькою ціною, споживач зрештою переплачує, хоча йому здається, що він економить.

Записала
Сюзанна КІРІНА.
Мал. Миколи КАПУСТИ.

«Шубка» для винограду
СЕЗОННА ТУРБОТА

Як і чим укривати виноград на зиму? Це питання турбує багатьох виноградарів-початківців. Завідувач науково-дослідної лабораторії садівництва і виноградарства Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді Петро МАЗУР радить уникати використання листя або соломки — це основна помилка, якої припускаються під час укриття лози. «Нікому не спадає на думку, що соломка і листя поступово починають гнити, а відтак відбувається процес біологічного горіння, під час якого вкриті виноградні кущі випрівають, — зауважує Петро Олександрович. — Або в соломі заводяться миші, які вигризують вічка на виноградній лозі».

Виходячи з багаторічного досвіду на дослідній ниві, Петро Мазур пропонує простий і надійний спосіб захисту винограду від несприятливих погодних умов узимку:

✓ на початку листопада обрізують та формують виноградні кущі, не залишаючи нічого для обрізування на весну. Неукривні сорти без баласту також краще перезимовують;

✓ потім лози обробляють 3-відсотковим розчином залізного купоросу і дають підсохнути;

✓ уздовж ряду сапою готують рівчачки завглибшки 5—10 см та завширшки 50 см, куди акуратно вкладають рукави виноградарних кушів, прищиплюючи їх до поверхні ґрунту дерев'яними рогаками або притискуючи камінцями;

✓ із міжряддя (але не ближче ніж за 70 см від голови куша) накопують лопатою ґрунт і вкривають рукави, намагаючись при цьому викопувати землю грудками, — так краще вкривати куші. Товщина ґрунту може бути навіть сантиметр, окремі ділянки рукавів залишаються оголеними. Не турбуйтеся через це, бо сніг перед морозами вкріє їх, як ковдрою, і захистить від несприятливих погодних умов.

Також відомо чимало інших способів укриття виноградних кушів на зиму — із засосування ялинового та соснового гілля або влаштування поліетиленових тунелів тощо.

Мал. Миколи КАПУСТИ.

Поради збирала Людмила ОПАНАСЕНКО (mila@golos.com.ua)

ЦЬОГО ДНЯ, 24 ЖОВТНЯ

- **1939.** Народилася Леся (Людмила) Дичко — український композитор, народна артистка України (1995).
- **1959.** На Херсонському суднобудівному заводі завершено будівництво першого в СРСР океанського суходовантажного турбохода «Ленинський комсомол».
- **1979.** В Одесі на курорті «Куяльник» відкрито 16-поверховий спальний корпус. Поряд з ним споруджено поліклініку, грязелікарню, культурний центр.
- **1991.** Верховна Рада України ухвалила заяву про без'ядерний статус України. У заяві зазначено, що розміщення ядерної зброї на території України є тимчасовим явищем, і закладено правові основи та механізми ліквідації ядерної зброї.

РЕЦЕПТ З МОЛДОВИ

Горіховий пиріг

Цей пиріг добрий тим, що він швидко готується і не потребує дефіцитних продуктів.

Необхідно: збити два яйця зі стаканом цукру, додати склянку (200 грамів) кефіру, чайну ложку соди, погашену оцтом, стакан подрібнених через м'ясорубку волоських горіхів. Боршно додавати поступово, допоки тісто не стане консистенції густої сметани.

Для випікання тісто вилити у формочку, попередньо змастивши її олією або маслом та посипавши панірувальними сухарями.

Смакуйте на здоров'я!

Наталія АНДРУХ
(на знімку).
Єдинці, Молдова.

МІСЯЦЬ-НАВІГАТОР

27 жовтня. Місяць у Стрільці. Вдалий день для збору й сушіння овочів, а також для садіння домашніх квітів.

28—29 жовтня. Місяць у Козерозі. Займіться садінням фруктових дерев і кушів.

30—31 жовтня. Місяць у Водолії. Посіви й садіння — не бажані. Саме час обприскувати садові рослини від шкідників, які на них зимують.

1—2 листопада. Місяць у Рибах. Рекомендовано посів зелені й овочів на підвіконні або в зимовій теплиці.

Над номером працювали: Галина КВІТКА, Алла ДОДАТКО, Ірина ТИЩЕНКО.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.
► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
► Рукописів не повертаємо.
► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
► Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2014 рік
Для фізичних осіб:
40224 — 12 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 10 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 35 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк:
ТОВ «Мега-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-poligraf.kiev.ua
Зам. 38066

Макет, верстка —
редакція газети
«Голос України».
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ **ТЕЛЕФОНИ:**
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56;
телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

